

Največji slovenski tednik v Zedinjenih državah

Ishaja vsako sredo.
NASLOV uredništva in upravnitva:
1951 W. 22nd Place Chicago, Ill.

GLASILLO K.S.K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

OFFICE:
1951 W. 22nd Place Chicago, Ill.

No. 6. Štev. 6.

Chicago, Ill., 16. februarja (February) 1916

Leto II. Volume II.

Ameriške vesti.

Vojni tajnik Garrison odstopil.

Washington D. C. 10. februarja. V Washingtonu, istotako tudi po celi Uniji je nastalo veliko razočaranje, ker je večeraj doseđani vojni tajnik Lindley M. Garrison odstopil od svoje službe. Svojo resignacijo je Garrison poslal večeraj predsedniku, katero je Wilson sprejel in odobrila. Zaeno z Garrisonom je odstopil tudi pomožni vojni tajnik Henry Breckenridge. Vzrok odstopa se pripisuje dejstvu, ker predsednik Wilson ni odobral načrta Garrisona za povečanje kontinentalne armade in ker se predsednik strinja da bi se filipinsko otočje odepilo od Zedinjenih držav, ali da bi se ljudstvu tega ozemlja dovolilo popolno neodvisnost.

Bivši vojni tajnik se boče sedaj naselil v New Yorku, kjer namerava v miru preživeti svoja leta.

Kdo boče imenovan novim vojnim ministrom še ni znano. Kakor se čuje, namerava podeliti predsednik Wilson ta važen urad sedanjemu ministru notranjih zadev Franklin Lane-ju, ali pa governerju panamske zone Goethalsu. V vladnih krogih se tudi govori, da je kandidat za to službo bivši, 5kratni župan mesta Chicago Carter H. Harrison.

Za zgradbo državne železnicarne.

Washington, D. C., 14. februarja. Senatska zbornica je minuli teden sprejela zakonski načrt za zgradbo velike nove državne železnicarne, kjer bi se izdelovalo velike oklopne jeklene plošče za bojne ladje. V to svrhu se je dovolilo \$11,000,000 kredita. Kje boče ta nova tovarna stala še ni znano, ker je določeno 5 let časa, da se jo zgradi.

Obsojeni konzuli.

San Francisco, Cal. 9. februarja. Večera je bilo pred tukajšnje federalno poroto obsojenih in spoznanih krivim 32 raznih zarotnikov. Med temi je tudi generalni konzul Nemčije Franz Bobb njegov namestnik baron E. H. von Schack in turški generalni konzul Maurice Hall.

Vsem tem se pripisuje, da so bili v zvezi z neko nemško zarotniško družbo, ki je hotela pognati v zrak več ameriških tovarn in ki je pošiljala skrivnim in goljufivim potom premog in provijant neki nemški bojni ladji v pacifiškem zalivu. Ker se ne smatra inozemske konzule imunnim, ali nedotakljivim, se boče z vsemi postopalo natanjko po ameriških postavah.

Poravnana stavka.

New York, N. Y. 14. februarja. Med zastopniki državnega arbitracijskega odseka in zastopniki stavkovalnih delavcev, zaposlenih pri American Sugar Refining Co. v Williamsburghu (Brooklyn) je prišlo danes do poravnave. Nad 4300 delavcev se bo sedaj vrnilo na svoja mesta v to cukrarno. Družba je zmanjšala delavne ure v tednu na 66 ur in je tudi povisala plačo z 18½% na 23c na uro.

Kanaščani v strahu.

Niagara Falls, N. Y. 14. februarja. Ker je kanadska vlada v silnem strahu, da bi ne vdrli v deželo Nemci, živeči v Zedinjenih državah, je izdala razglas za splošno mobilizacijo in obrambo meje blizu tega mesta. Onstran niagarskih slapov straži mejo več divizij kanadskih pešcev in artilerije, tako, da so vse potočne točke dobro zavarovane. Na tisoče strel-

nih pušk je namerjenih v smeri proti Mednarodnem mostu, žez katerega bi lahko sovražnik udril. Kanadski guverner je prejel te dni od vlade Zedinjenih držav zagotovilo, da se ni treba Kanadčanom bati kakega vpada od strani tu živečih Nemcev, kajti vlada bo skušala vsak tak vpad mahoma zatreti.

Za nesrečne Poljake.

Long Beach, Cal. 14. februarja. Ko se je zadnji čas mudil v tej državni znani ameriški filantrop Nathan Strauss, je daroval za nesrečne Poljake, prizadete vsled vojne \$250.000 njegova žena pa \$100.000. Denar se je že odposlalo na pristojno mesto.

Umoril svojo mater.

Princeton, Ind. 14. februarja. Tukaj je bil obsojen v dosmrtno ječo 32letni tesar Bert Fleming ker je nedavno svojo lasto mater ubil. Umor je nastal vsled prepripanja, ker mu mati ni hotela dati zahtevanega denarja za gostilno.

Razstrelba v premogovniku.

Indiana, Pa., 12. februarja. V premogorovu št. 2 Jefferson & Clearfield Co., šest milj oddaljeno od tukaj, je nastala večeraj popoldne eksplozija plina. Vsled tega je bilo v rovu zajetih 37 premogarjev, nad 100 se jih pa še pravočasno rešilo.

Rešilno moštvo je po hudem in težavnem delu dospelo konečno do zajetih premogarjev, našlo je pa med njimi enega mrtvega in več hudo poškodovanih. Kako je nastala razstrelba, se dosedaj še ni moglo dognati.

Posledice prepira.

Phoenix, Ill., 14. februarja. Med delavcema Jurij Bolanda in Vojo Turškem je nastal večeraj v njunem stanovaju prepir zaradi pravilnega naslova na nekem pismu. Posledica tega prepira je bilo streljanje s samokresom. Bolandov prijatelj Truski je obležal na mestu mrtve, njegov tovariš se pa hori s smrtjo. Kako sta se navedena rovala in streljala, ni nihče videl, ker so vsi drugi stanovalci istočasno zbežali iz hiše.

Zarotniki v kaznilnici.

Joliet, Ill., 12. februarja. Kaznilnični ravnatelj Zimmer je prišel danes na sled tajni družbi zarotnikov med vrsto kaznjencev, katerega je nameravala razstreliti ali pognati v zrak oddelek kaznilniškega poslopja, kjer se izdeluje čevlje. Neki jetnik je svoje tovariše še pravočasno izdal. Res so našli pri zapadnem vходу v zemlji zakopanih 5 unč nitro celuloze, na dvorišču je bilo pa med premogom skritih 12 kosov dinamita.

Ravnateljstvo kaznilnice ima že na sumu 12 zarotnikov, s kojimi se bo sedaj najstrožje postopalo.

Država Kentucky ne bo suha.

Frankfort, Ky., 14. februarja. Vprašanje glede splošne prohibicije v tej državi se je za mokre ugodno rešilo. Tozadevna ustavnoprememba je bila namreč v senatski zbornici ovržena z 54 proti 40 glasovi, torej so prohibicionisti pogoreli samo s 6 glasovi.

Žrtev poklica.

Valparaiso, Ind., 15. februarja. Ko je bil večeraj tukajšnji znani zdravnik Dr. J. R. Wilson na potu k nekom bolniku, je križal železniško progo blizu postaje. Med tem pa pridrdra brzovlak, ki je nesrečnega zdravnika na mesto zmečkal.

Ustoličenje novega chičaškega nadškofa.

V našem mestu se še ni vršila nikdar tako velika cerkvena slovesnost, kakor minulo sredo povodom ustoličenja našega novega nadškofa, Most Rev. George W. Mundeleina. Ta dan je prišlo na tisoče vernikov vseh stanov v katedralo sv. Imena, da vidijo in pozdravijo svojega novega dušnega nadpastirja.

Ta redka cerkvena slovesnost se je pričela ob 10 uri dopoldne in je trajala cele tri ure. Ko je dopel novi cerkveni vladika v dolgem sprevodu duhovščine do vhoda v katedralo, ga je Mgr. M. J. Fitzsimmons poljubil, pokadil in poškrpil z blagoslovljeno vodo. V sprevodu je bilo nad 700 duhovnikov in raznih redovnikov, tem je sledilo 23 škofov, 2 opata, 3 nadškofje in apostolski delegat Mgr. Bonzano iz Washingtona, D. C. Najprvo je novemu nadškofu cerkveni zbor zapel znano pesem "Ecce Sacerdos Magnus", nakar je zavzel prevziteni svoj sedež poleg oltarja. Temu je sledilo prečitavanje papeževе bule, da je bil imenovan Most Rev. G. W. Mundelein chičaškimi nadškofom. Zatem so se poklonili svojemu novemu nadpastirju vsi pričujoči duhovniki te nadškofije in so mu v znamenje svoje pokorščine kleče poljubovali roko. Slovesno pontifikalno mašo je pel apostolski delegat Mgr. Bonzano, nakar je izročil Most Rev. Mundeleinu insignije nadškofijske oblasti in časti, "palium" kateri je bil poslan naravnost semkaj iz Rima. Mgr. Bonzano je prej novega nadškofa obhajal, blagoslovil in zaprisegel.

V imenu domačih duhovščine se je v lepem nagovoru poklonil nadškofu Mgr. Fitzsimmons sedanji generalni vikar, ter je pri tem omenil, da boče imel Most Rev. Mundelein v oskrbi 317 katol. cerkva, 800 duhovnikov in 438 katoliških farnih šol in raznih katol. zavodov. Te šole obiskuje redno vsak dan 113.000 učencev. Izrekel mu je vdanost in pokorščino v imenu vseh katolikov te nadškofije. Redka cerkvena slovesnost se je zaključila z Zahvalno pesmijo. Vsi chičaški listi so ta dan prenesli lepe članke in slike novega nadškofa, od katerega se pričakuje veliko stvari za napredek katoličanstva v naši veliki metropoli.

Pri tem ustoličenju je bilo navzočih tudi 5 slovenskih duhovnikov te nadškofije in sicer: Rev. A. Sojar. Rev. John Plevnik, Rev. A. Kraševac, Rev. Fr. Ažbe in rev. Jos. Stukelj.

Dne 10. t. m. zvečer je priredila domača duhovščina v počast svojemu novemu nadškofu banket v University Club dvorani. Vseh gostov na tem banketu je bilo 300. Pri tem se je pa pripetilo nekaj izvanrednega. Ko se je gostom delilo juho, je pričelo postajati kmalu slabo nad 100 udeležencev, kajti v juho je pomožni kuhar Jean Cronen nalašč primišal arzenika. K sreči ni bilo pri tem nobene nevarnosti, ker strup je bil še prelahak. Navzoči zdravniki so imeli dosti posla, da so podelili nad 100 gostom prvo pomoč, od teh so že deloma vsi okevali. — Policija zasleduje sedaj hudobnega kuharja in je te dni aretirala tudi še nekega Italijana, ki je bil z njim v zvezi. Na stanovanju tega pomožnega kuharja so našli naslednji dan celo zalogo, ali 74 vrst kemikalij in strupov. Cronen je še isti večer pobegnul iz mesta. Ta pekleni načrt Cronen-

sa je vzbudil v celem mestu splošno ogorčenje, kajti lopov je mislil zastupiti vse goste, pa se mu ni posrečilo. Banket se je radi tega vseeno še nadaljeval in zaključil čez dobre dve ure.

Minulo nedeljo zvečer, dne 13. t. m. se je pa vršil v počast novemu nadškofu pozdravni večer lajkov katolikov v Auditorium gledališču. Tega sestanka se je udeležilo nad 4000 oseb raznih stanov, — od milijonarja, do priprostega delavca. Navzočih je bilo tudi kakih 20 Slovencev.

Nadškof Mundelein je zasedel stol na odru točno ob 8 uri; pri tem ga je občinstvo navdušeno pozdravilo in mu ploskalo več minut. Cerkevni pevski deški zbor reda Pavlistov mu je zapel dve lepi pesmi v pozdrav, nakar ga je v imenu navzočih in drugih katoličanov iz Chicago pozdravil predsednik tega slavnostnega odbora Richard C. Gannon. Njemu je sledil govor in pozdrav preds. Zveze katol. Boštinarjev C. O. F. — Thomas H. Cannona. Dalje je pozdravil nadškofa v imenu 250 000 katoliških Nemcev sivolasi John P. Lauth. Pri tem govoru smo čuli nekaj izvanrednega in nepričakovanega. Ko je govornik omenjal zasluge raznih nemških duhovnikov in misijonarjev, ki so si iztekli dosti zaslug v verskem oziru na našem osrednjem zapadu, je navajal tudi našega nepozabnega in znanega indijanskega misijonarja, Franc Ks. Pirea. — Nemeč namreč sodijo in mislijo, da je bil Rev. Pire njih narodnosti, — a se pri tem motijo ker Rev. Fr. Pirea se mora pristevati v našo vrsto, ali v vrsto slovenskih misijonarjev.

V imenu 360.000 v Chicago živučih katoliških Poljakov je nadškofa pozdravil John F. Smulski; v imenu 200.000 tu živečih katol. Čehov, Slovencev, Hrvatov in Slovakov je pa držal ta večer nadškof v počast govor Čeh Josip J. Janda, predsednik Zveze katol. českih družtev. Konečno je pozdravil nadškofa še Bernard P. Barasa v imenu 125.000 chičaških Italijanov.

Poleg krasnih skladb chičaškega orkestra smo slišali ta večer tudi 2 pesmi "Salve Regina" in "Creation", katere je krasno zapel James Goddard, član velike chičaške operne družbe. Proti koncu je govoril še Most Rev. Mundelein in se navzočim lepo zahvaljeval za lepo prirejen večer in toliko dokazila spoštovanja in vdanosti do njega. Priporočal se je vsem vernikom v molitev in navajal, kako odgovorna služba in delo mu je naložena. Upa pa, s pomočjo svojih podložnih pastirjev, ali duhovščine nadaljevati svojo težavno pot in storiti vse potrebno za napredek in rast chičaške nadškofije. Novi nadškof je tudi omenil, da enako ljubi in da ima pri srcu vse vernike brez razlike na njih narodnost. Konec tega večera se je zaključil z Zahvalno pesmijo, — pesmijo "Illinois" in "Star Spangled Banner."

Naškof G. W. Mundelein je sedaj cerkveni predstojnik največje katoliške nadškofije v Zedinjenih državah, katera šteje 1.400.000 duš. Cerkevno premoženje te nadškofije znaša nad \$50.000.000, ta nadškofija šteje približno 800 duhovnikov 317 cerkva in 438 katol. šol in drugih izobraževalnih zavodov ter 50 bolnišnic in zavetišč.

Našemu novemu dušnemu nadpastirju želimo tudi mi v imenu slovenskih vernikov našega mesta, da bi mu večni Stvarnik podelil svoj blagoslov v izvrševanju njegove odgovorne in težavne službe!

Inozemske vesti.

Odbiti napadi pri Bovcu.

Dunaj, Avstrija, 12. februarja. (Uradno poročilo.) Na italijanski fronti ob Soči so se vršili večeraj ostri artilerijski dvoboji med našim vojaštvom in sovražnikom. Pri Bovcu se je posrečilo našim četam zavzeti neko važno italijansko pozicijo, v kojem slučaju je padlo nam v roke 73 vojnih vjetnikov in 3 strelne puške.

Obstreljevanje laških mest.

Pariz, Francija, 13. februarja. Iz Rima se semkaj poročila, da je večeraj oddelek avstrijskih aeroplanov metal bombe na italijansko mesto Ravenna, Codigoro in Bottrighe vsled česar je bilo ubitih 15 oseb in dosti težko ranjenih. Med ranjeni se nahaja več žensk in otrok. Tako je sovražna zračna flotila tudi znatno poškodovala bolnišnice in špitaliko sv. Apolinarija v Ravenni, ki je bila zgrajena l 535—538 po Kr. r.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 13. februarja. Minulo soboto popoldne je oddelek naših aeroplanov napadel italijansko mesto Ravenna. Dva skladišča blizu železnice sta bila vsled tega občutno poškodovana. Naši letalci so zanetili tudi ondodni tovarno žvepleni izdelkov in cukrarno. Pri Goreini so skušali domačim naše letalne stroje pogoditi na tla. Drugi oddelek naših letalcev je poškočoval pri Codigoro, Cavanelle ondodne vodovodne naprave ter se je konečno srečno umaknil nazaj.

Boji z Italijani pred Dračem.

Dunaj, Avstrija, 12. februarja. Med Italijani in avstrijskimi četami je prišlo na Balkanu večeraj do prvega spopada in to na iztočni strani Drača. Na neki višini blizu Tirane, 10 milj oddaljeno od Drača so Italijani napadli naše prodirajoče čete. Uspeh tega napada se jim ni posrečil, ker se je moral sovražnik konečno umakniti nazaj. Kakor poročajo naši zrakoploveci, se v bližini Drača zbirajo številne italijanske čete, torej je pričakovati v nekaj dneh hudega spopada med obema armadama.

Sprva so mislili Italijani brez kakega odpora predati Drač Avstrijcem v roke; zadnji čas so se pa izkreale zopet v Avloni številne italijanske čete namenoma braniti zelo važno pristanišče ob Jadranskem morju.

Italija bo napovedala Nemčiji vojno.

Rim, Italija, 14. februarja. — Te dni se je mudil tukaj v Rimu francoski ministrski predsednik Briand po naročilu svoje vlade. Ta obisk je smatrat zelo važnim, ker se je doseglo med Francijo in Italijo še večje prijateljstvo. Italija boče vsled iniciative Francije začetkom meseca marca napovedala Nemčiji vojno.

Italijanska vlada je izdala tudi danes prepoved, da se ne sme nobenega blaga več pošiljati v Nemčijo in Avstrijo istotako je tudi prepovedan uvoz kakega blaga v Italijo iz označenih dveh držav.

Črnogorci želijo mir.

Pariz, Francija, 14. februarja. Kakor se poluradno semkaj poročila je pričel črnogorski princ Mirko z nekaj člani kabineta delati resne korake za doseglo premirja z Avstrijo. Tozadevno je črnogorski ministrski predsednik Lazar Mivučkovič pisal sedaj v Franciji živečemu kralju Nikiti sledeče:

"Da bi se zamoglo spraviti naše raztresene čete zopet skupaj, smo naprosili Avstrijo za začasno premirje. Avstrija nam pa ni hotela tega dovoliti."

Kmalu po prejemu tega poročila je črnogorski kralj Nikolaj brzojavil generalu Janko Vukotiču:

- 1.) Odbijajte z vso silo sovražnika.
- 2.) Umikajte se v oni smeri, kjer se nahaja srbska armada.
- 3.) Ne spuščajte se v kake dogovore glede premirja.
- 4.) Princ in člani kabineta morajo slediti umikajoči se armadi.
- 5.) Francoska vlada boče pomagala črnogorski armadi, da bo slednja lahko dospela na Krf.

Bolgari nepredujejo.

Atene, Grška, 14. februarja. — Številne bolgarske čete so se pomaknile sedaj iz Elbasana daleč proti Avloni, albanskem pristanišču, kjer se nahajajo Italijani. Zaeno se semkaj poročila, da so si Bolgari dne 12. t. m. prisvojili albansko naselbino Pieri, 31 milj severno oddaljeno od Avlonā. Sedaj pričakujejo ondi še svojo artilerijo, nakar bodo skušali napasti in zavzeti Avlono.

Nemčija ščuva Rumunsko za vojno.

London, Anglija, 14. februarja. Nemčija si na vse načine prizadeva, da bi pregovorila Rumunsko, naj se slednja nikar ne vmešava v sedanji balkanski spor. Zaeno skuša pripraviti Rumunijo do tega, da bi vse svoje vojaštvo demobilizirala. Njen namen je tudi zanetiti med rumunskim kabinetom neslogo, ker ima Nemčija že določena druga ministrskega predsednika za rumunski kabinet, ki ji je baje zelo naklonjen. Ako se Rumunija v kratkem ne izreče, da hoče ostati strogo nevtralna, namerava ukreniti z Rumunsko jednako, kakor je storila z Belgijo.

Boji ob reki Dnester.

London, Anglija, 14. februarja. V južni Galiciji skušajo avstro-ogrške čete odbiti sovražne vpace, da bi s tem ustavili Rusom pot čez reko Dnester pri Uscieszku. To mesto so zadnji čas Avstrijci dobro utrdili. Rusi ga pa namerava obkoliti in zavzeti, da si na ta način naredijo prosto pot skozi Bukovino do Černovic. Kakor se čuje, Avstriji vrlo in hrabro odbijajo vse sovražne napade.

Nemci napredujejo v Champagne.

Berlin, Nemčija, 14. februarja. Glavnemu vojnemu uradu se semkaj naznanja, da so dosegli Nemci zadnja dva dneva v okraju Champagne velike vspehe. Na severni strani mesta Tahure, so si naši prisvojili 700 metrov strelnih jarkov. Pri tem je bilo ujetih 300 Francozov in zaplenjenih več strelnih pušk. Istotako je padlo pri Aberseptu na francoski meji nam v roke nad 400 metrov utrjenega ozemlja in strelnih jarkov. Pri Lensu in Lievinu se vršijo vroči artilerijski dvoboji. Naše čete so pognale že parkrat sovražnika v beg.

Novo vojno posojilo na Ruskem.

Petrograd, Rusija, 14. febr. — Ruska vlada namerava v kratkem izdati razglas za novo 5% vojno posojilo v znesku 2 milijard rubljev. Lansko leto je v mesecu novembru Rusija najela že za 1 milijard rubljev vojnega posojila med domačim ljudstvom, katero svoto se je pa v sedanji vojni že porabilo.

Dopisi in društvene vesti.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Jožefa št. 55 K. S. K. J. v Crested Butte, Colo. se s tem naznanja imena odborov na tekoče leto in sicer so bili na seji, dne 25. dec. m. l. izvoljeni sledeči:

Mihael Perko, predsednik; Ivan Volk, podpredsednik; I. tajnik in zastopnik Math Skala. I. Box 41; II. tajnik Math Zakrajšek; blagajnik Josip Pasieh. Bolniški nadzorni odbor: John Goloblič in Josip Plut; nadzorniki računov in knjig: Alois Judnich, John Kočevar in Josip Pasieh jr.; maršal Josip Somrak; zastavonoše: Anton Slobodnik in John Težak.

Društvu in članom želim v tem letu mnogo uspeha ter napredka!

S pozdravom do vseh članov in članice našega društva in K. S. K. Jednote!

Math Skala, tajnik.

NAZNANILO.

Naše društvo Marije Pomočnice št. 147 K. S. K. J. v Rankin, Pa. je izvolilo na svoji glavni seji sledeče odbornice: predsednica Katarina Blažina; I. in druga tajnica. Ivanka Halovanič; zastopnica, Doroteja Slobodnjak; blagajničarka, Agnes Krčel; bolniška odbornica: Bara Babinčič; nadzorna odbornica: Ana Repič.

S tem prosim v imenu odbora vse članice našega društva, da bi skušale pridobiti kaj novih članic, da bo nas drugo leto v tem času večje število skupaj.

Sosestrski pozdrav do vseh članice in članov K. S. K. J.

Ivanka Halovanič, tajnica.

Iz urada blagajnika društva sv. Barbare št. 68 K. S. K. J. Manon, Pa.

Westmoreland City, Pa.

Tukaj podajem članom gorinavednega društva letošnji račun našega društva in sicer je bilo od 1. januarja 1915 do 30. dec. 1915 dohodkov \$407.79 Na jednoto smo odposlali \$405.09 Poština Money Ordov \$ 2.70 torej vseh stroškov skupaj \$407.79

Naše društvo šteje sedaj 17 članov in 4 članice.

Sobratki pozdrav vsem članom in članicam naše sl. K. S. K. J.

Frank Raspotnik, blagajnik.

Iz urada tajnika društva sv. Barbare št. 97 K. S. K. J. Mt. Olive, Ill.

Naše društvo je na svoji redni seji dne 6. februarja t. l. sklenilo in odločilo, da je za vsakega novega člana ali članice sedaj pristop prost in sicer za dobo 3 mesecev. Cenjeni rojaki in rojakinje! Sedaj se vam nudi lepa priložnost da lahko pristopite k našemu podpornemu društvu brez kake pristopnine.

Člane našega društva prosim torej uljudno, da po svoji možnosti skušajo pridobiti kakega novega kandidata, da se bo naše društvo še malo bolj odpomoglo in postalo še večje!

Istotako prosim tudi vsa ona bratska krajevna društva K. S. K. J. koja imajo še naše žrebale tikete za zlato uro, da mi iste zanesljivo vrnejo do 29. marca t. l. ker ura bo izžrebana dne 30. marca 1916.

S sobratkim pozdravom Anton Mučič, tajnik.

Chicago, Ill.

Iz urada društva "Marije Pomagal", št. 78 K. S. K. J.

Podpisane opominjamo s tem vse članice gorinavednega društva in jih prosimo, da naj redno plačujejo mesečne donese ali asesmente. Vsaka članica plača lažje asesment le za en mesec, nego pa za več skupaj. Posebno se opozarja one članice ki dolgujejo društvu že večje svote, da to kakor hitro mogoče poravnajo. Prosimo Vas, da to obvestilo vpoštevate kakaj, naše društvo se bo zanaprej ravnalo strogo po pravilih.

Nadalje prosim še enkrat, da mi pošljete stare certifikate, katere mi jih niste še poslale, da jih potem odpošljem na glavni urad Jednote. Do 25. t. m. bom še ča-

kala, da mi lahko certif. še vsaka pošlje, do tega časa.

Dne 16. jan. je imelo naše društvo redno mesečno sejo katere se je vršila v najlepšem redu in na kateri je bil umeščen tudi novi odbor za leto 1916 in sicer:

Preds. Matilda Duller, podpr. Mary Kremesec, I. taj. Marija Kobal, zapisničarka Mary Sluga, zastopnica Ana Schneller, blagajničarka Mary Blaj, nadzornice Katy Kenig, Ivana Perko in Lizje Lotrič, ravnateljica Terezia Šinkovec. Izvolile in naprosile smo za to važno sejo in umestitev novega odbora sobrata g. P. Schneller-ja gl. preds. K. S. K. J. ki se je tudi odzval in prišel. Tem povodom je držal prav lep nagovor za napredek društva in Jednote, ta govor nam je bil vsem v poduk. Toraj želeli je, da bi nam njegove besede ostale vsem v spominu in da bi se vse ravnale po njih. Toraj Vam sobr. predsednik v imenu članstva našega društva izrekamo najlepšo zahvalo za Vašo naklonjenost, osobito za lep nagovor pri umestitvi novega odbora. Ob enem pa kličem vsem onim dekletem in ženam, katere še niste pri nobenemu podpornemu društvu, da ne odkladate, ker ne veste kedaj in kje Vas nesreča zadene!

Naše društvo je največje in edino slovensko žensko katoliško podporno društvo v Chicagu. Naše društvo deli po \$5.00 tedenske podpore proti mesečnem vplačevanju po 50e v društveno blagajno. S tem je plačano za podporo in \$50.00 za pogrebne stroške, ob času smrti. Za smrtnino se pa lahko zavarujete, ali za \$250.00 ali za \$500.00 ali pa \$1000.00.

Naznanjam tudi da naše društvo sprejema dekleta že s 14 letom v bolniški sklad in za pogrebni sklad. Toraj ko 16. leto doseže, postane lahko tudi članica Jednote, ako jo kaka posebna stvar ne doleti.

S pozdravom do vsega članstva K. S. K. Jednote.

M. Kobal, tajnica.

Matilda Duller, predsednica.

NAZNANILO.

S tem naznanjam vsem članom društva sv. Janeza Krstn. št. 143 K. S. K. J., Joliet, Ill., da bode imelo naše društvo svojo redno mesečno sejo v nedeljo, dne 20. februarja t. l. ob dveh popoldne v prostorih stare šole.

Ker bode pri tej seji na dnevnem redu več važnih točk, je upati, da se bodo člani seje vdeležili v obilnem številu.

Dalje poročam, da bode naše društvo priredilo plesno in zabavno veselico na pustni večer, to je dne 7. marca t. l. v Sternovi dvorani. V imenu društva vabim torej vsa ostala naša sobratska društva iz Joliet, spadajoča h K. S. K. J. ter tudi ostale rojake in rojakinje, da bi se blagovolili polnoštevilno udeležiti te naše prireditve.

Konečno vabim še vse one rojake, ki niso še pri nobenem društvu, ali Jednoti, za pristop v naše društvo, ker pri nas ne rabite plačati sedaj nobene pristopnine.

Še enkrat opozarjam članice našega društva, da pridejo za gotovo na našo prihodnjo sejo, ter pozdravljam vse članice in članice K. S. K. Jednote.

Steve G. Vertin, tajnik.

NAZNANILO.

Vsem članom društva sv. Nikolaja št. 67 K. S. K. J. v Steelton, Pa. se s tem naznanja, da se je vršila izvanredna seja dne 28. januarja t. l. V odbor za tekoče leto so bili izvoljeni sledeči uradniki:

Predsednik in I. tajnik M. Matjašič; II. tajnik Jakob Simonič; blagajnik Josip Kambič st.; zastopnik John Simonič; bolniški nadzorniki so: Alojz Borjak, Jakob Simonič, Martin Petrič in Ignac Hrestnik.

Tudi opominjam vse one članice našega društva, ki dolgujejo na asesmentih že več mesecev da svoj dolg do 20. februarja t. l. poravnajo, v nasprotnem slučaju bodo suspendani iz društva in Jednote. Zapomnite si, da društvo zanaprej ne bo več plačevalo Jednotinih asesmentov za take članice, kakor je

bila dosedaj to navada. Člane, ki bivajo izven Steeltona prosim, da si vzamejo potni list, kakor to pravila določajo.

Upam da bodo vsi tako prizadeti člani našega društva te vrstice in ta opomin upoštevali in se ravnali po društvenih določilih, drugače naj si pa vsak sam pripiše, če bo trpel kako krivico iz lastne krivde.

S pozdravom do vseh članov in članice našega društva in K. S. K. Jednote!

M. Matjašič, I. tajnik.
556 So. 3rd St. Steelton, Pa.

Joliet, Ill.

Cenjeni sobrat urednik: — Blagovolite priobčiti sledeče vrstice v našem Glasilu, s katerimi bi rad širši javnosti naznanil o slavnosti dvajsetletnice, katero je praznovalo naše društvo sv. Frančiška Saleškega št. 29 dne 6. t. m. Radi poostrene policijske nedeljske postave so razmere nanesle tako, da smo ta društveni jubilej obhajali bolj na skromen način, ali v ožjem krogu. Prirediti tako sijajno veselico z drugo zabavo ali plesom je bilo nemogoče. In navzlic vsemu temu se nam je naša 20 letnica hvala Bogu dobro obnesla tako, da se bode tega dneva gotovo rad spominjal marsikak član že dolgo časa.

Naše društvo se je vstanovilo pravzaprav dne 2. februarja leta 1896; ker je bil ta spominski dan 20 letnice med tednom, se je določilo za slavnost bližnjo nedeljo, to je 6. febr.

Omenjeni dan popoldne ob 2 uri se je zbralo v stari šolski dvorani okoli 180 članov, da so prisostvovali slavnosti seji povodom 20 letnice društvenega obstanda. Oфициelni del se je zaključil že krog 3 ure, na kar se je pričelo slavje 20 letnice. V to svrhu je društvo preskrbelo za svoje članice nekaj okusnega prigrizka in pijače. Povabilo je k tej prireditvi tudi domačega župnika Rev. John Plevnika ter nekaj glavnih odborov K. S. K. J. Vdeležili so se: glavni predsednik K. S. K. J. Paul Schneller, I. podpredsednik Josip Sitar, predsednik nadzornega odbora Josip Dunda, vrhovni zdravnik Dr. Martin Ivec in urednik "Glasila K. S. K. Jednote."

Poleg teh je bilo navzočih pri tej seji tudi 8 že živečih članov ustanovnikov tega društva kojim se je odkazalo častno mesto pri mizi. Stoloravnatelj sobr. Josip Dunda je kmalu po 3 uri otvoril slavnosten sestanek pozdravivši vse navzočce sobrate in povabljene goste, nakar je dal besedo predsedniku K. S. K. J. sobr. P. Schnellerju.

Kakor večkrat, nam je naš sobrat predsednik tudi pri tej priliki povedal mnogo lepega, koristnega in podučljivega o pomenu sobratkih društev in naše mogočne podporne matere K. S. K. J. Bodril je članice k vstrajnosti, medsebojni sobratki ljubezni in izvrševanju društvenih in Jednotinih pravil. Žel je zato velik aplavz od strani navzočih.

Rev. John Plevnik nam je v svojem mojsterskem govoru obširno pojasnil zgodovino naše velike, cvetoče jolietške naselbine in s kakimi težkočami se je vršilo prvo glavno zborovanje K. S. K. J., pri katerem je bil on zapisnikar. Povdarjal je, da se Slovenci že iz stare navade radi pripravamo, kadar se gre pa za tako občno dobro stvar in kadar je potreba napeti vse moči in žile, takrat se pa ne vstrašimo ničesar. Menda nas baš ta naša prirojena lastnost sčasoma bodri k večjemu delovanju in da po prestani šoli dosegom vedno lepe vspehe. Slišne zapreke je imela jolietška cerkvena občina, ko se je sprožilo misel za zidavo nove cerkve in šole. Dandanes, hvala Bogu, imajo pa Slovenci v Jolietu v celem mestu najlepšo cerkev; — tako je dnev v Jolietu tudi glavni sedež prve in najmočnejše slovenske podporne organizacije K. S. K. J. Besedam govornika so navzoči navdušeno pritrjevali.

Vrhovni zdravnik Dr. M. Ivec je priporočal, da naj se v Jolietu vstanovi ali zgradi novi Slovenski Dom za zborovanje vseh slovenskih društev tega mesta. Za zgradbo nove društvene dvorane se je govorilo že tudi na zadnji glavni seji cerkvenega odbora in fare sv. Jožefa. Dal Bog, da bi se govornikove besede sčasoma uresničile.

Zatem se je oglasil k besedi urednik "Glasila K. S. K. Jednote"

br. Ivan Zupan iz Chicaga, ki je v imenu lista čestital društvu k 20 letnici, ter je navzoče pozdravil sledeče:

"Slov. podp. društvu sv. Frančiška Sal. št. 29 K. S. K. J. v Jolietu, Ill., povodom 20letnice obstanda. (2. 6. 1916.)

Kako vesele zrem obraze, Med Vami danes tukaj vse; Sreca radosti Vam izraze, Današnji praznik vsem daje. Da, — praznik to je dan čestiti, Za Vas in mesto Joliet! — Je semkaj vsakdo želel priti, Čestitat Vam iz sreca vnet.

Pozdravit društvo Vaše celo, Pozdravit sestre, brate Vas: Ker 20 let že dobro delo Opravljata, smo čuli glas! Let 20 je, ko Vas Jednota, Je naša vzela v svoj krog. — Da bi ljubezen in dobrota Gojila se, je velel Bog. Saj to načelo, geslo sveto, Slovence naš kaj rad goji, Da brata ljubi vedno vneto, Tolži rad ga v žalosti!

Tako je tudi društvo Vaše, V poteku dolgih 20 let, Skrbelo za sobrate naše, Skrbelo bo še dalje spet. Oj bratje, sestre mi predrage, Kdo bi naštel tu vse gorje! Katero roke Vaše blage So ublažile, — kdo solzé Prečeti mogel bi vse iste, Katere ste sušili Vi? — V boleznih, smrti nikdar niste Pustili bratov brez skrbi; Zato je večni Stvarnik delo, To Vaše blagoslovil sam, Ker članov v društvu je krčelo, Veliko že naraslo Vam.

Dal Bog, da bi še v vedni slogi, V sobratstvu in ljubezni tej Gojili društvo, — da še mnogi Obhajali bi jubilej!"

Konečno je izročil odboru društva v imenu uredništva in upravnštva lista krasen šopek svežih evetlice.

Zatem je bil naprošen prvi večletni tajnik društva sv. Frančiška Sal. sobr. Mike Wardjan, da je poročal nekoliko o zgodovini in začetku društva. Rekel je, da je imelo to društvo skoro dve leti težave in zapreke, predno je prišlo na pravi tir. Konečno se je pa vse te težkoče premagalo, — društvo je dobilo zaupanje in ugled med drugimi in je sedaj drugo največje slovensko podp. društvo v Jolietu.

Predsednik društva sobr. Martin Težak se je spominjal pionirjev, ali vstanovnikov tega društva, dalje je priporočal članstvu slogo,

vstrajnost in delovanje še za večji napredek društva.

Zanimivo je bilo tudi poročilo druž. tajnika sobr. John Lekana o društvenem 20 letnem poslovanju. Društvo je v teh 20 letih izplačalo bolniške podpore svojim članom \$17.696 brez prispevkov za pogrebne stroške; za asesmente in drugo je pa izplačalo v tem času K. S. K. J. \$51.738. Sedaj šteje društvo 325 članov in članice in premore nekaj nad \$3000.00 imetja. Prvi član tega društva je umrl dne 30. marca leta 1898, to je bil Anton Kocjančič, zadnji je pa umrl lansko leto John Nemanich. Vseh skupaj je pograbila nemila smrt — teh 20 letih 28 članov. To poročilo se je vzelo z velikim odobravanjem na znanje.

Vsled občne želje in zahteve je konečno govoril še enkrat Rev. John Plevnik in je navzočim pojasnil zadevo glede gradbe novega društvenega doma.

Brzovnim potom je društvu čestital br. Josip Zalar, glavni tajnik K. S. K. J., ki se mudi sedaj na obisku pri svojih stariših v Forest City, Pa. Istotako je poslovalo brzovjavno čestitko društvu sv. Štefana št. 1 iz Chicaga, Ill. Obema se je zaklicalo trikrat "Živeli" in "Slava!"

Navzoči člani so se zatem okrepčali pri okusno pogrjnih mizah. Čuli smo tudi nekaj lepih narodnih pesmi od domačega pevskega zbora. Cela prireditve se je vršila in zaključila lepo, mirno in složno, ter v največjem zadovoljstvu in sobratkem veselju, za kar gre priznanje marljivemu odboru in vdeležencem!

Konečno kličem društvu sv. Frančiška iz dna srca: "Vivat, floreat, crescat!"

Poročevalec.

Bowie, Colo.

Tem potom naznanjam rojakom širom Amerike, da mi je nemila smrt pobrala ljubljeneja soproga, oziroma očeta: John Bolden. Pokojnik je bil doma iz vasi Sela, fara Hinje pri Žužemberku; bolehal je že dve leti za notranje boleznijo (Miners Consumption). Umrl je koncem meseca decembra t. l. v starosti 45 let, tukaj zapušča ženo in troje nedoraslih otrok v starosti 6, 8, 13 let. Žalost je nepopisna, katere je zadela našo družino in vse sorodnike. Pokojnik je spadal k dvem društvom: k društvu sv. Jožefa št. 55 K. S. K. J. Crester, Butte, Colo. in k društvu sv. Barbare H. N. Z. Sommerset, Colo.

Tem potom se prisrčno in lepo zahvaljujem obema društvoma in

onim sobratom, ki so pokojnika spretili do hladnega groba, hvala tuji mojim prijateljem Kranjcem in Hrvatim, ki so ga obiskovali v času njegove boleznine in prečuli pri njem dolge zimske večere. Bog Vam poplačaj stoterno! Tebi nepozabni mi John pa bode lahka tuja zemlja!

Neža Bolden, zalujoča soproga

VABILO

na plesno veselico in predstavo, katero priredi Slov. žensko podp. društvo Marije Pom. št. 147 K. S. K. J. Rankin, Pa. dne 26. februarja t. l. v Mackovej dvorani na 4 ulici Rankin, Pa.

Uljudno se vabijo vsi Slovenci in bratje Hrvatje iz našega mesta in okolice, da nas ta dan v obilnem številu posetijo. Pričetek veselice ob 7 uri zvečer.

Za dobro postrežbo bo skrbel Odbor.

Zanimive slike

se bodejo predstavljale v "ROYAL" GLEDALIŠČU na 1820 W. 22 Street, Chicago, Ill.

V nedeljo dne 6. marca t. l. bode predstava "Annette Kellerman v igri "Popolna žena" in Neptun-ova, ali pomorskega boga hči. Igra je v sedmih dejanjih s krasnimi prizori. Ta sliha je bila predstavljena že pred več kot 2,000,000. gledalci v mestu Chicagu.

Druga slika.

Kristusovo trpljenje.

Se bode predstavljala v nedeljo dne 19. marca v sedmih dejanjih ter v krasno barvnih slikah. O tej sliki nam ni potrebno posebej razlagati ker je še vsakemu dobroznana. Upamo torej, da si bode to zgodovinsko znano sliko naše slovensko občinstvo v obilnem številu ogledalo, osobito ker je vstopnina zelo nizka.

Vstopnina znaša za popoldne za otroke 5c za odrastle 10c. Zvečer za vse enako po 10c vsak sedež.

UGODNA PRILIKA.

Na prodaj imam 40 akrov obsegajoče zemlje. Zemlja je rodovitna, milo podnebje in primerna cena, in tudi blizu železniške postaje v Willard Wisconsin. Kdor želi kupiti naj piše ali se osebno oglasi pri

FRANK UMEK
2054 W. 25 St.
Chicago, Ill.

STUD DO JEDIL.

V LEKARNAH

CENA \$1.00

Kaj je vzrok izgube slasti do jedil? Večkrat se pripeti, da na nenkrat zgubimo slast do jedil in da se nam celo studu. Zdi se kot bi narava sama zahtevala, da zmanjšamo jemanje jedil, ker jih ne moremo prebaviti. Oslabljeni prebavni žilci ne morejo več prebavljati kot navadno in zato se spreje vzeti več. To znači, da potrebujemo pomoči, da zopet pričnejo svoje delovanje brez utrujenosti. Mi priporočamo

Trinerjevo Ameriško Prebavno Grenko Vino

Ta velezna zmes bode najprvo izčistila notranje prebavne dele, jih očistila in dala jim dovolj moči. Zguba slasti in stud do jedil se bode polagoma zgubil in vi boste zopet imeli

SLAST DO JEDI, OJAČEN ŽIVOT IN MOČ ZA MISLITI.

Kakor hitro pripomočki za veselo življenje primanjkujejo, morali bi rabiti Trinerjevo ameriško prebavno grenko vino in spoznali boste zažuden, da je zelo koristno. Rabite ga tudi proti:

NEREDNOSTI PO JEDI, ZAPRTJU, KISLO ALI GRENKO KOLCANJE, RIGANJE, FLIN — UJED.

Lahko ste gotovi, da Trinerjevo Ameriško prebavno grenko vino vam bode dalo pomoč.

Vsaka družina morala bi vedno imeti dobro zdravilo proti kašlju pri rokah. Morali bi najraje imeti Triner's Cough Sedative, katero ne vsebuje strupenih snovi, kot morfin in kloroform. Rabite proti kašlju, bronkitam, zagripenju, bolečinam v grlu i t. d. Cena 25c in 50c. Po pošti 35c in 60c.

Jos. Triner

Izdelovatelj

1333-39 S. ASHLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

CELOLETNI RAČUN DRUŠTVA SV. JOŽEFA ŠT. 7 K. S. K. J. V PUEBLO, COLO., ZA L. 1915.

DOHODKI.

Plačani assessment za srutinno in druge sklade	Plačana najemna na dvorane od raznih društev.	Dohodki v klubovih prostorih.	Skupni dohodki
Jan. \$ 556.00	\$ 12.00	\$ 231.95	\$ 799.95
Feb. 680.39	12.00	188.14	890.53
Marč. 772.48	27.00	167.05	966.53
April 522.10	8.00	203.00	733.10
Maj 492.83	32.00	168.50	693.33
Junij 716.72	53.00	156.20	925.92
Julij 843.45	22.00	153.30	1018.75
Avg. 597.25	16.00	151.70	764.95
Sept. 790.72	20.00	170.60	981.32
Okt. 533.84	12.00	196.20	742.04
Nov. 553.28	12.00	144.40	709.68
Dec. 1149.06	12.00	272.40	1433.46
Skupaj . . . \$218.12	\$278.00	\$2203.44	\$10659.56

Obresti od posojenega denarja 8.75
Nagrada od Jednote 10.00
Dohodki na pikniku meseca avgusta 1915. 344.80

Skupnih dohodkov za leto 1915 je bilo torej . . . \$11.023.11

IZDATKI.

Assesment za Jednote	Bolniška podpora	Drugi stroški	Stroški v klubovih prostorih	Skupaj
Jan. \$ 493.56	\$155.00	\$ 306.90	\$ 127.51	\$1082.97
Feb. 511.21	95.00	52.80	159.51	818.52
Marč. 494.80	60.00	142.94	113.78	811.52
April 505.63	105.00	38.65	140.62	789.90
Maj 505.83	10.00	17.00	96.02	628.85
Junij 530.72	15.00	53.75	161.52	760.99
Julij 518.29	145.00	17.50	99.55	780.34
Avg. 511.16	75.00	60.82	103.37	750.35
Sept. 508.99	60.00	321.60	144.37	1034.96
Okt. 523.39	90.00	38.95	93.87	746.21
Nov. 512.38	70.00	28.70	111.31	722.39
Dec. 518.63	110.00	74.70	147.47	850.80
Skupaj . . . \$6134.59	\$990.00	\$1154.31	\$1498.90	\$9777.80

Skupni pregled.

Skupni dohodki za leto 1915 \$11.023.11
Skupni izdatki za isti čas 9.777.80

Preostanek za leto 1915 1.245.31
Preostanek v blagajni koncem leta 1914. 1.401.78

Skupnega premoženja v denarju koncem leta 1915. je bilo 2.647.09
Vrednost društvene dvorane 15.000.00
Vrednost pohištva in klubovih prostorih 2.000.00

Torej znaša skupno premoženje društva sv. Jožefa št. 7 koncem leta 1915. \$19.647.09

Dragi člani društva sv. Jožefa št. 7! Tukaj vam podajemo celoletni račun za minulo leto. Smelo trdimo, da je naše društvo eno najbolj in najmočnejše in najbogatejše društvo v Pueblo, Colo., in smelo trdimo, da je tudi najbolj bogato izmed društev v naši slavni Jednoti.

Zato smo pa tudi lahko ponosni, da spadamo k takemu društvu. Toda še veliko lahko storimo, zato tukaj vas pozivljamo dragi člani dr. sv. Jožefa, da delamo vsi kot en moč za napredok in procvit našega društva, in da pridobimo kolikor največ mogoče novih članov in članice. Mi moramo delati tako, da bomo postavili naše društvo na prvo mesto v naši Jednoti. Sedaj zavzemamo drugo, toda z vztrajnim delom bomo kmalu dosegli prvo mesto med društvi v naši slavni K. S. K. J. Posebno se pa moramo pozuriti v teh šestih mesecih, da dobimo kar največ mogoče novih članov, da dobimo prvo nagrado od naše Jednote in ako bomo vsi vztrajno delali, jo bomo tudi dobili.

V kratkem bo društvo priredilo veselo domačo zabavo samo za članice in članice in njih prijatelje, da se bomo veselo med sabo zabavali in še bolj eden drugega spoznali.

Po Veliki noči bo društvo priredilo tudi krasno znano gledališko igro "Rokovnjači". Ker je ta igra nadaljevanje znane igre Legijonarji, ki je jo društvo priredilo lanskega leta, smo prepričani, da bo prisotna vsa Pueblska slovenska javnost. Kdor je videl predstavo "Legijonarjev", je ne bo nikoli pozabil. Zato smo tudi prepričani, da kadar se bo predstavljalo "Rokovnjače", bo vsak Slovenec tli Slovenka prisotna.

Kedaj ravno se bo pravzaprav ta igra vršila, bomo poročali že ob priliki in pravočasno.

Za društvo sv. Jožefa št. 7, John Germ, predsednik. Peter Čulig, tajnik. Matt Novak, zastopnik.

Pittsburgh, Pa.

Cenjeni sobrat urednik: —
Poročam Vam, da je umrl v naši naselbini rojak Jurij Senčur, koga pogreb se je vršil dne 2. t. m. Da se je zamoglo pokojniku prirediti dostojen pogreb, se je nabiralo med njegovimi znanci in prijatelji milodare, ker dotičnik ni spadal ob času smrti k nobenemu društvu. Bil je pokojnik pač svoječasno član društva Mar. Devič št. 33 K. S. K. J. in sicer celih 7 let. Bolehal je zadnji čas skoro 12 mesecev za jetiko. Od našega društva je dobil celo podporo: 6 mesecev po \$5. — 6 mesecev pa po \$2.50 na teden. Ker je bil ta rojak močne in čvrste postave, je za časa svoje bolezni vedno dobro izgledal.

Po preteku enega leta bolezni se je ta rojak vrnil iz bolnišnice in pričel delati zopet v tovarni, kakor prej. Žal pa, da se ni hotel več brigati za podp. društvo in ni maral več skrbeti za svojo bodočnost. Opustil je kratkoma naše društvo in ni hotel plačati tekoma 3 mesecev nikakega assessmeta

vsled česar je bil suspendiran iz društva in Jednote meseca julija lanskega leta.
Tako je po suspendaciji se je žal udal še pijači, ki ga je spravila v prerani grob. Tukaj zapuščajo pokojnik 3 brate, v stari domovini pa ženo — vdovo in 16 letno hčer.
Svoja prva leta je bil tu zelo priljubljen in spoštovan. Zadel pa je pred leti tudi njega nesreča, da ga je zloglasni nekdanji hrvaški bankir Zotti prevaral, — kar je reveža hudo grenilo, da je postajal vedno bolj otožen in nemiren. In takih Zottijevih žrtve je žal še več med našimi rojaki v Ameriki!

Cenjeni sobratje in člani. Tu imate svarilen zgled, kako hudo je in omilovanja vredno za onega, kojemu niso mar podpora društva! Držite se torej reda in društvenih pravil, da ne boste zaostajali s plačevanjem assessmentov, da tudi Vas ne zadene enkrat tak slučaj. Onim, ki ne spadajo še k nobeni podp. organizaciji pa svetujem, da pristopite h K. S. K.

Jednoti, ki Vam bo še najboljše vstregla.

Glede delavskih razmer tukaj v Pittsburghu in okolici poročam, da so te še precej ugodne. Le v raznih železnicah se še ne dela, ker smo unijski livarji že nad 2 meseca na stavki vsled zahtevanega 8 urnega dela. Vseh teh železnic je bilo 63 prizadetih od teh se je 23 že vdalo, v 40 pa še deloma skeba ali pa delo počiva. Upam torej, da ne bode nobeden izmed sobratov naše podp. organizacije hodil semkaj skebat, da bi na ta način jemal brat bratu košček kruha iz ust. To pišem vsled tega, ker sem tudi jaz med stavarji.

Pozdrav članstvu K. S. K. J.
John Filipčić, tajnik
dr. šte. 33 K. S. K. J.

Lorain, Ohio.

Cenjeni sobrat urednik!
Dovolite mi malo prostora v Glasilu naše slavne K. S. K. Jednote. Najprvo Vam naznanjam v imenu Andrej Tomazin, člana našega dr. sv. Cirila in Metoda št. 101, da je nevrila smrt z svojo koščeno roko utrgala nit življenja tukaj v našem mestu povsem dobro znane in čislane gospe Uršule Tomazin. S tem je odvzela neodkupna smrt ljubečemu možu zvesto ženo in kar je pa še naj bolj omilovanja vredno, zapuščala ranjka 6 malih nepreskrbljenih otročičev, izmed katerih je najstarejši star šele 12 let; najmlajši pa 2 leti. Ranjka je bila rojena na Kranjskem v Studencu-Ig. h. št. 98 leta 1880 in je prišla v Ameriko meseca avgusta l. 1901. Tukaj zapuščala poleg žalujokega soproga in 6 nedolžnih otročičev tudi svojega brata Fr. Janežiča člana dr. sv. Vida št. 25 K. S. K. J. v Clevelandu in sestro Marijo omož. Bombač. Da je bila ranjka povsem dobro znana in čislana, pričča njen lep pogreb in obilno ljudstva, ki je spremenilo pokojnico k večnemu počitku.

Ko se je raznesla prežalostna vest o smrti pok. Uršule so ji tukajšnja podp. društva poklonile krasne vene, tako n. pr., dr. sv. Alojzija J. S. K. J. čigar članica je bila, društvo Marije Pomagaj J. S. K. J., društv. "Planinski Raj" D. P. Z., društ. sv. Cirila in Metoda K. S. K. J., tovarna Bessemer Dept. N. T. Co. kakor tudi družine g. Jos. Bajec, Fr. Tomazin, Fr. Justin, in John Piškur. Tem potem se njen žalujoki soprogram prav pristrčno zahvaljuje vsem darovalcem za dar krasnih vencev, kakor tudi vsem onim, kateri so pokojno v njeni bolezni obiskovali in jo tolažili in konečno jo spremenili k večnemu počitku. Svetila ji večna luč!

V tukajšnji naselbini se letošnjo zimo še precej dobro delo in kakor se govori, bode kompanija National Tube Co. plačo priboljšala za 10 proc. svojim uslužbenecem in to samo za navadno delo. V tem letu je začelo naše dr. sv. Cirila in Metoda št. 101 K. S. K. J. prav dobro napredovati s številom članstva. Konečno pozdrav vsem članom in članicam naše K. S. K. Jednote!
Henrik Kompare, taj.

Hesperia, Mich.

Cenjeno uredništvo: —
Namenil sem se napisati par vrstic v našem priljubljenem listu, ter naznaniti drugim, kako se nam kaj godi v naši veliki slovenski naselbini.
Vreme smo imeli dosihmal še precej poveljno in sicer do 1. febr. Snelo je le po malem kak dan, a je sneg zopet kmalu izginil. V decembru in januarju smo imeli tukaj nekaj tako lepih dni, da so se lahko krave pasle na prostem. Pač nekaj redkega v tem času! Začetkom tekočega meseca se je pa zima postrčila. Sneg pada skoro sleherni dan pomešan s ostrim vetrom; vendar še nimamo tu takega mraza, kakor pa tam na skrajnem severu, ali v Sibiriji. Največ mraza smo imeli 10 stopinj pod ničlo. Ker je bilo minul mesec vreme bolj spremenljivo, deževno in megleno, je ta sprememba dosti vplivala na zdravje tukajšnjih stanovnikov. Dosti je ljudi obbolelo vsled "gripe" in nevarne pljučnice.

Naj že omenim, da je dne 1. februarja tukaj umrla v najlepši dobi svojega življenja rojakinja Marija Požesnik, stara 27 let. Bolehala je po malem že dlje časa. Pokojnica zapuščala moža in 5 nedo-

raslih otrok; njeno dekleško ime je bilo Brinovšek. Naj v miru počiva!

Konečno želir vsem čitateljem tega lista, tako tudi članom in članicam naše sl. Jednote srečo in zdravje v tem prestopnem letu; da bi vse iz slabega prestopilo na dobro, bodisi že tukaj in po celem širnem svetu, da bi nam to leto prineslo že tako zaželjeni mir. V to pomoz Bog!

Marko Bluth.

ZAHVALA.

Podpisani Vaš sobrat in član društva Sv. Sreca Jezusa št. 70 K. S. K. Jednote v St. Louis, Mo. se lepo in iz sreca zahvaljujem vsem onim bratom in sestram, ki ste mi pomagali v moji hudi bolezni in revščini. Ljubi Bog naj Vam stotero povrne!

Darovi sprejeti od sledečih društev. K. S. K. J.:

- Društvo Sv. Jožefa št. 7 Pueblo, Colo. \$ 2.00
- " Marija Pomagaj št. 78 Chicago, Ill. 2.00
- " Sv. Jožefa št. 110 Barberton, Ohio. 1.05
- " Sv. Jožefa št. 112 Ely, Minn. 2.00
- " Sv. Jožefa št. 55. Crested Butte, Colo. 1.50
- " Sv. Peter in Pavel št. 62 Bradley, Ill. 2.00
- " Sv. Štefana št. 1 Chicago, Ill. 3.20
- " Sv. Družine št. 5. La Salle, Ill. 3.25
- " Sv. Ciril in Metod št. 101 Lorain, Ohio. 2.20
- " Sv. Jeronima št. 153 Houston, Pa. 1.17
- " Marija Vnebovzetje št. 77. Forest City, Pa. 7.00
- " Ciril in Metod št. 144. Sheboygan, Wis. 5.00
- " Sv. Barbara št. 40. Hibbing, Minn. 6.00
- " Sv. Jožefa št. 53. Waukegan, Ill. 3.00
- " Sv. Janeza Ev. 65 Milwaukee, Wisc. 6.29
- " Sv. Jožefa št. 39 Riggis, Iowa. 1.00
- " Jezus Dobri Pastir št. 32. Enumclaw, Wash. 4.00
- " Sv. Jožefa št. 2 Joliet, Ill. \$ 5.00
- " Sv. Frančiška Serafinski št. 46 New York 1.50
- " Sv. Jožefa št. 57 Brooklyn, New York. 2.50
- " Sv. Ane št. 105 New York, N. Y. 2.33
- " Sv. Peter in Pavel št. 38 Kansas City. 1.00
- " Sv. Jožefa št. 69. Great Falls, Mont. 2.00
- " Sv. Ciril in Metod št. 59. Eveleth, Minn. 3.10
- " Sv. Barbare št. 23 Bridgport, Ohio. 1.70
- " Družine št. 136 Willard, Wis. 1.50
- " Janeza Kerstnika št. 20 Ironwood, Mich. 3.00
- " Sv. Lovrenca št. 63, Cleveland, Ohio 2.50

Skupaj . . . \$78.79
Joseph Župec,
član društva št. 70 K. S. K. J.

IVERI.

Skrbne matere ne potrebujejo ponoči nikake ure budilke, ker jih dojenčki vedno ob določenem času zbudijo.

Možu, ki se rad baha s svojim priprečevalnim govorenjem ljudje radi ne verujejo.

Vsak strahopetnež se lahko poroči: Kdor je pa že več let oženjen, tega je smatrati junakom.

Samo eno dobro delo kakega literata dovede včasih kakega publicista do velikega bogastva.

Dobra cerkvena pevka privabi s svojim glasom več ljudi k maši, kakor pa največji zvon v stolpu.

Ne obsojaj kokiši vsled pokvarjenega jajca pri zajtrku, katero si kupil od lastnika kakega hladilnišča.

Ako bi bile vse ženske prisiljene oblačiti se enako, — bi bilo ob nedeljah dosti praznih klopj v cerkvi.

Denar, katerega si nameraval lansko leto prihraniti in bi ga bil morda tudi lahko prihranil, ti ne donaša nikakih obresti.

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovencem, da ulagajo denar pri nas bodisi na tekovni ali obrestni račun in jim zagotovimo vselej kulantno postrežbo.

Plačujemo po 3% obresti na denar uloženi na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko ulagajo denar še živite v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju Zdr. držav.
Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna valučbenca: g. Jos. Dunda, predsednik sodrznega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Skrinar.

Nашa banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Poslujemo denar v staro domovino sanesljivo in po najnižjem kursu. Oddajamo v najem varnoetne škrinice po \$3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Poslojpe, v katerem so naši uradi je lastnina te banke. Naša banka je deponatni urad za mesto Joliet, na okraj Will, za državo Illinois in za vladu Združenih držav.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$300,000.

JOSIP PERKO SLOVENSKA GOSTILNA

2236 S. WOOD STR. CHICAGO, ILLINOIS.

Telefon Canal 298

Se priporoča rojakom Slovencem za obilen poset.

"Dobro postrežba in dobra pijača", to je moje geslo.

Martin Nemanich

slovenska gostilna in restavracija

Rojaki Slovenci vedno dobrodošli!

Zaloga in prodaja pristnega

domačega vina.

Telefon: Canal 80

1900 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Za zastave, regalije in vse družstvene potrebščine.

Prva in najstarejša domača tvrdka

F. Kerže Co.

2711 So. Millard Avenue Chicago, Ill.

Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastoj.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, koverta, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največjo slovensko unijisko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osobito Vam priporočamo zelo pripravne Vplachne knjižice za članice in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Palje imamo v zalogi zelo prikladne Nakarnice za blagajnik za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter Pobotnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.
Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavednih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD

prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio

CONCORD RDEČE VINO 60c. galona.

CATAWBA BELO VINO 80c. galona.

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjših naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

—Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.—
Naročilu je treba pridojati denar ali Money Order.

Ishaja vsako sredo. Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Zdrufenih državah ameriških.

Uredništvo in upravnitvo: 1951 West 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon: Canal 2487.

OFFICIAL ORGAN of the GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the UNITED STATES OF AMERICA

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

Subscription rate: For Members, per year \$0.4; For Nonmembers \$1.00; For Foreign Countries \$1.80

George Washington.

Nobena izmed naših 48 držav se ne more ponasati, da je domovina predsednikov Zedinjenih držav, kakor baš mala južnoistočna država Virginija.

Med vsemi temi in ostalimi bo ostala država Va. na slovečem glasu vsled tega, ker je nam dala prvga in najbolj znamenitega predsednika, očeta naše mogočne republike: George Washingtona, kojega 184. rojstni spominski dan se bo obhajal dne 22. t. m.

George Washington je zagledal luč sveta dne 22. februarja l. 1732 v mali selski vasi Bridges Creek, Westmoreland okraj, Va.

Mladi George Washington je svoje stariše izredno ljubil in vedno spoštoval in se ravnal osebno po zlatih naukih svoje ljubljene matere. Ko je bil 12 let star, umrl mu je oče v 42 letu svoje starosti.

Vaško šolo blizu svojega rojstnega kraja je Washington obiskoval do svojega 16. leta. Osebito mu je šlo dobro v glavo računstvo in zemljepisje, vsled česar se je odločil, da postane zemljemerec.

Iz njegove mladosti je gotovo znana njegova odkritosrčnost ali resnicoljubnost iz sledeče zgodbe: Nekoe se je mladi Washington igral s sekirico na očetovem vrtu nedaleč od domače hiše.

Kaj lepe nazore in mišljenje je imel George Washington o morali in veri. O tem je v neki svoji poslanici pisal sledeče: "Vera in morala sta neobhodno potrebni podpora, ki mora na nji sloneti vsako pravstveno delo."

Enako se je zgodilo tudi, ko je mladi Washington nekoe jezdaril domačega žrebeta po travniku toliko časa, da se je žival zgrudila mrtva na tla. Priznal je svojo pregreho pred materjo, in bilo mu je odpušeno.

Ko je bil George Washington 17 let star, je bil od države Virginije imenovan javnim zemljemerem. Posla je imel vedno dovolj, ker so se jeli imozemci v one kraje priseljevati.

Istočasno so nastali med domačimi in tujimi naseljenci, ter med Indijanci v ondotnih krajih krvavi prepri. Umori, poboji in požigi so bili na dnevnem redu, vsled tega je država Va. ukrenila, da se naj v vsakem večjem okraju orga-

nizira domača milica. Tej se je George Washington mahoma pridružil in je bil v 24 letu svoje dobe že major nekega oddelka narodne garde. Najhujše zlo za Zedinjene države je prišlo pa šele nekaj let za tem. Pohlepni Angleži so udrli v našo novo domovino in so skušali podjarmiti vse tedanje kolonije ob iztočni atlantski obali.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington si je zatem izvolil privatno življenje na svojem obsežnem posestvu v Mt. Vernon, Va., kjer je preživel še nadaljnih 10 let. Dne 12. decembra 1799 se je na neki ježi hudo prehladil, da se ga je lotila nagla pljučnica.

George Washington je bil episkopalne vere in je vedno strogo izpolnjeval cerkvene in božje zapovedi. Hodil je redno ob nedeljah k službi božji in to tudi še kasneje, ko je bil vrhovni general cele armade in predsednik Zedinjenih držav.

Kaj lepe nazore in mišljenje je imel George Washington o morali in veri. O tem je v neki svoji poslanici pisal sledeče: "Vera in morala sta neobhodno potrebni podpora, ki mora na nji sloneti vsako pravstveno delo."

George Washington je bil episkopalne vere in je vedno strogo izpolnjeval cerkvene in božje zapovedi. Hodil je redno ob nedeljah k službi božji in to tudi še kasneje, ko je bil vrhovni general cele armade in predsednik Zedinjenih držav.

George Washington je bil episkopalne vere in je vedno strogo izpolnjeval cerkvene in božje zapovedi. Hodil je redno ob nedeljah k službi božji in to tudi še kasneje, ko je bil vrhovni general cele armade in predsednik Zedinjenih držav.

George Washington je bil episkopalne vere in je vedno strogo izpolnjeval cerkvene in božje zapovedi. Hodil je redno ob nedeljah k službi božji in to tudi še kasneje, ko je bil vrhovni general cele armade in predsednik Zedinjenih držav.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

Hujše nego v vojni.

Marsikdo izmed nas si morda v sedanjem času misli, da je ni hujše stvari na svetu od vojne. Vsled tega iz srea omiljuje one številne nesrečne evropske države, kjer pojejo dandanzem topovi in puške smrtno pesem.

Malo je nas tukaj toliko starih, da bi zamogli iz lastne izkušnje navajati vsa gorja vojne; menda bi lahko našli vse naše tukajšnje Raadeckijeve veterane na prste? Vse kar si mi predstavljamo "u-dega v vojni smo ali čitali, ali pa čuli iz ust starih vojniki. Predstavljamo si moderno vojno le v toliko, da je ujeno geslo smrt ali pa rana, — z drugimi besedami, da je vojna peklenko sredstvo gotovih potentatov za nasilno pokončevanje ljudstva na debelo.

Mnogo se govori o naši Ameriki da vlada tu mir, sreča in blagostanje med ljudstvom? Res da ne pokaže pri nas več sovražne bombe, šrapneli in strojne puške, da ne padajo številne dnevne žrtve na bojnem polju, bodisi ubite ali ranjene; pada jih pa pri nas na drug način povprečno vsako leto še več kot v sedanji evropski vojni.

Dne 6. februarja t. l. je imel posebni državni odsek za industrijske zadeve v Washingtonu svojo sejo. Ta odsek sestojč iz raznih večakov je dognal in javnosti naznanil, da požre ameriška industrija vsako leto več svojih žrtev iz vrst delavstva, nego pa vsa evropska vojna.

George Washington je bil episkopalne vere in je vedno strogo izpolnjeval cerkvene in božje zapovedi. Hodil je redno ob nedeljah k službi božji in to tudi še kasneje, ko je bil vrhovni general cele armade in predsednik Zedinjenih držav.

George Washington je bil episkopalne vere in je vedno strogo izpolnjeval cerkvene in božje zapovedi. Hodil je redno ob nedeljah k službi božji in to tudi še kasneje, ko je bil vrhovni general cele armade in predsednik Zedinjenih držav.

George Washington je bil episkopalne vere in je vedno strogo izpolnjeval cerkvene in božje zapovedi. Hodil je redno ob nedeljah k službi božji in to tudi še kasneje, ko je bil vrhovni general cele armade in predsednik Zedinjenih držav.

George Washington je bil episkopalne vere in je vedno strogo izpolnjeval cerkvene in božje zapovedi. Hodil je redno ob nedeljah k službi božji in to tudi še kasneje, ko je bil vrhovni general cele armade in predsednik Zedinjenih držav.

trok 76 slučajev pri 1000. Jednako je tudi v East Orange, N. J. poznatem kraju bogatašev ali milijonarjev. Število smrtnih slučajev pri otrocih znaša ondi samo 78 pri 1000. Je ta zopet drugače v velikem tekstilnem mestu Fall River, Mass. V tem industrijskem mestu pa umre vsako leto od 1000 rojenih otrok povprečno 229.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

Požrtvovalnost žensk v Avstriji.

Junaštva, vztrajnosti in poguma ne smemo pripisovati samo staroveškim Špartankam, temuč tudi našemu žensktvu na Avstrijskem, med katero je treba prštevati tudi večino naših vrlih Slovek. Da, naše vrle hčere Slovenije so zaslovelo zadnji čas kot novodobne Špartanke in Amazonke, ker sodelujejo dejanski v vojni ali pa vzdržujejo doma zapuščena gospodarstva. Gotovo ste že čitali o junakih Tolminki gđ. Berti Kenda, ki je donala med gromenjem topov na soški fronti slovenskim vojakom v strelne jarke vodo in druga krepčila, ter je bila nekoe tako ranjena od sovražne granate, da je izgubila eno nogo.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

Razne stvari.

SVETOVNA PRODUKCIJA BAKRA.

Glasom zadnjega poročila strokovnega lista "The Engineering and Mining Journal" se je pridela l. lanko leto na celem svetu 1.061.283 meterskih ton bakra. Ako hočemo spremeniti to težo v funte, moramo množiti gorinavedeno število z 2200, ker ima 1 meterska tona 2200 funtov; na ta način dobimo skupno število 3.334.822.660 funtov (tri in 1 tretjina milijarde).

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

IZVOZ MESINGA IZ ZEDINJENIH DRŽAV.

Kako je sedanja svetovna vojna povečala izvoz mesinga iz Zedinjenih držav, razvidimo iz sledeče uradno sestavljene lestvice. Izvoz mesingasteh rude ter raznih mesingastih izdelkov se je od l. 1914 do l. 1915 posemmeril. Ta tabela nam kaže eksport mesinga po vrednosti le za dobo 10 mesecev l. 1915 v primeri z eksportom predlanskega leta 1914. V 10 mesecih l. 1914 se je prodalo v inozemstvo samo za \$5,336.794 mesinga, lanko leto pa v toliko mesecih za \$37,286.051.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

Table with columns: Mesec, Leto 1914, Leto 1915. Rows for Jan, Feb, Mar, Apr, Maj, Junij, Julij, Avgust, Sept., Oktobar.

AMERIKA, NAJVEČI SOVRAŽNIK NEMCEV.

Dne 18. januarja t. l. se je vršilo zasedanje bruske poslanske zbornice v Berlinu. Pri tej priliki se je poslanec Heydebrand izrazil, da je smatrati Ameriko najhujšim sovražnikom Nemčije.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

Listnica uredništva.

Namišljenemu F. K., Joliet, Ill. V št. 11 N. V. smo čitali odkritosrčen odgovor, katerega ste dobili iz vseslovenskega orakelja v Duluthu.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

George Washington se je poročil l. 1759 z lepo in bogato Martho Curtis iz države Va. Bog pa ni blagoslovil njenega zakona, ker nista imela nič otrok.

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048

Od ustanovitve do 31. decembra 1915. skupna izplačana podpora 1.122.576.45.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago, St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill. Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont. Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6712 Bonna Ave. N. E. Cleveland, Ohio. Frank Svete, 1428 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Ob grobu zadnjih Bourbonov.

Spisal Venceslav Belé.

(Dalje.)

Za vozom sta stopala v dolgih, črnih plaščih grof Carnes, pokojnikov prvorojeni sin, in grof Chamberlond, šestnajstletni pokojnikov vnuk; njima so sledili; vojvoda Blacas, grof Boullié, grof O' Heherly, grof Montbel, marquis Clermont - Tonerre; za temi vsa nasledbina Francozov, žalost in tuga na njihovih obrazih. Velika množica ljudstva, različnega po stanu, spolu in starosti, je tvorila konec izpoveda, ki ga je zaključil nov oddelek vojaštva.

Ulice, po katerih se je izprevod pomikal, so bile natlačeno polne ljudi, ki so prihiteli od vseh strani, da bi videli pogreb pravega, a tako nesrečnega kralja; prodajalne so bile v znak žalosti zaprte, okna črna pregrnjena.

Ko je prišel mrtvaški izprevod v stolnico, je bil tam slovesen rekviem; po sv. maši in po končanih navadnih molitvah se je obrnil izprevod v istem redu proti Kostanjevici, kjer se je imelo vložiti kraljevo truplo v grobišče grofov Thurn; le začasno, ker se je takrat še vedno upale, da se vrnejo Bourboni na prestol in odpeljejo s seboj mrtvega kralja.

Na Kostanjevici je opravil knezoškof poslednje molitve in potem je ostalo truplo v cerkvi do drugega dne. Tega dne — 12. novembra — so položili kraljevo truplo v pričujočnosti kraljevih sorodnikov in več plemenitih francoskih gospodov in zastopnikov samostana svinčeno krsto, ki so jo zapečatili in položili potem v drugo iz orehovega lesa. V posebni svinčeni posodi, vloženi v srebrno posodo v podobni sreci in zaprto s ključem, je bilo shranjeno kraljevo srece. Ta posoda z napisom je bila s trakovi privezana na orehovo krsto; vse to je bilo potem zaprto, tudi orehovo krsto in nanjo pritrjena plošča iz pozlačenega bronu z napisom:

"Tu je srece previsokega, premočnega, preizvrstnega kneza, Karola desetega tega imena, po milosti božji kralja Francije in Navarre, umrlega v Gorici 6. novembra 1836. starega 79 let in 28 dni."

Kraljev zdravnik Bougon je izročil truplo in srece pokojnega kralja vojvodu Blacas, ta pa varstvu provinciala frančiškanov p.

Ferdinanda Vouča in gvardijana p. Mihaela Jelerčiča. Krsta s kraljevim truplom je bila vložena v pripravljeno votlino pod cerkvijo in zaprta s kamnito napisno ploščo. Nekoliko večja plošča iz belega marmorja je bila vzdana v cerkvena tla pred karmelskim oltarjem.

Na njej je vdolben sledeči, sedaj od hoje že izbrusen napis:

ICI A ÉTÉ DÉPOSÉ LE XI NOVEMBRE MDCCCXXVI TRÈS HAUT TRÈS PUISSANT ET TRÈS EXCELLENT PRINCE CHARLES DIXIÈME DU NOM PAR LA GRACE DE DIEU ROI DE FRANCE ET DE NAVARRE MORT Á GORITZ LE VI NOVEMBRE MDCCCXXVI AGÉ DE LXXIX ET XXVIII JOURS.1.)

Ko je bilo ob treh popoldne vse dovršeno in je vojvoda Blacas že izročil ostanke pokojnega kralja v varstvo samostanske družine, so napisali izročilno pismo, da je Bougon res izročil truplo pokojnega kralja vojvodu Blacas, in sprejemno pismo, s katerim so frančiškani potrdili, da so sprejeli v varstvo zemeljske ostanke Karola X. Prvo pismo je bilo pisano v dveh prepisih francosko, en prepis je ostal samostanu; drugo, latinsko pismo so izročili patri vojvodu Blacas.2

1 "Tukaj je bil položen 11. novembra 1836 previsoki, premočni, preizvrstni knez, Karol deseti tega imena, po milosti božji kralj Francije in Navarre, umrl v Gorici 6. novembra 1836, star 79 let in 28 dni."

2 Pismo o izročitvi trupa Karola X. v grobišče cerkve oo. frančiškanov na Kostanjevici. (Original francoski.)

Danes, dne 12. novembra 1836 opoldne, sem jaz podpisani Karol Jakob Julijan Bougon, vitez kraljevega reda in častne legije, bivši profesor na medicinski fakulteti v Parizu itd., zdravnik N. V. Karola X., v navzočnosti g. Frančiška Marija Mihaela grofa Boullié, francoskega pair-a in kraljevega vojnega pobočnika, g. Karola Marija Antona barona Bourlet de Saint - Aubin, gospoda Viljema Izidora grofa Montbel, starega (bivšega) ministra Njegovoga Veličanstva, g. Ivana Frančiška Cira Billot, bivšega generalnega prokuratorja, častitega O. Ferdinanda (Vouča), provinciala reda, častitega očeta Mihaela Ellereicig (Jelerčiča), samostanskemu gvar-

dijana, izročil z gospodom Josipom Masinijem, zdravnikom, in Ignacijem Fornazarijem, lekarničarjem goriškim, v roke Njegov. Vzviš. Ludovika Jakoba Kazimira vojvoda Blacas d' Aulps, francoskega paira in prvega dvornega plemenitaša, balzamirano truplo Njegovoga Veličanstva Karola X. kralja Francije in Navarre, ki je bilo prešnji dan prenešeno v imenovano cerkev z vso častjo, ki mu pristojna.

Neposredno za tem je bilo z navadnimi ceremonijami truplo položeno in zapečaten v svinčeno krsto, v ta namen pripravljeno sredi grobišča grofovske rodbine della Torre (Thurn), pod stransko kapelico, posvečeno B. D. Mariji Karmelski, in svinčena krsta je bila zaprta v orehovo krsto. — V navzočnosti imenovanih oseb sem izročil jaz N. Vzviš. vojvodu Blacas d' Aulps tudi srece Njegovoga Veličanstva, ki sem ga dne 10. imenovanega meseca v navzočnosti navedenega barona Bourlet de Saint - Aubin pripravil in balzamiral z najdragocnejšim balzamičnim in aromatičnim prahom. To srece je bilo zapečaten v svinčeno posodo in vloženo v srebrno srece, zaprto s ključem; posoda je bila izročena N. Vzviš. vojvodu Blacas d' Aulps, in na vrhu se čitajo sledeče besede: "Tu je srece prevzišnega, premočnega, in preizvrstnega kneza Karola X. tega imena, po milosti božji kralja Francije in Navarre, umrlega v Gorici 6. novembra 1836 v starosti 79 let in 28 dni." Nato je bila privezana omenjena posoda s trakovi na sredo orehove krste in vse skupaj zaprto v novo krsto istega lesa, ki je bila nanjo pritrjena pozlačena plošča iz medi z napisom: "Tu počiva prevzišni, premočni in preizvrstni knez, Karol X. tega imena, po milosti božji kralj Francije in Navarre, umrl v Gorici 6. novembra 1836, star 79 let in 28 dni." Končno je bil zaidan podzemeljski vhod do krste, in položena grobna plošča, ki zapira odzgoraj vhod iz cerkvene ladje. O vsem tem je bil sestavljen zapisknik v dveh prepisih, katerih eden je ostal č. oo. frančiškonom imenovane samostana.

V Gorici, navedenega dne, leta in ure, kakor zgoraj, prečitano in podpisano.

O. Ferdinand Woutscha, Bougon, provincial frančiškanov. Montbel. O. Mihael Ellereicig, Boullié, gvardjan. Balcas d' Aulps. Baron Bourlet. Billot.

Pismo (original latinski), se glasi:

Danes, dne 12. novembra 1836 ob 3. uri popoldne, priznava midva o Ferdinand Woutscha, provincial frančiškanov, in o Mihael Ellereicig, gvardijan, Balcas d' Aulps. Baron Bourlet. Billot.

Danes, dne 12. novembra 1836 ob 3. uri popoldne, priznava midva o Ferdinand Woutscha, provincial frančiškanov, in o Mihael Ellereicig, gvardijan, Balcas d' Aulps. Baron Bourlet. Billot.

"O tam pri vas — v oknih so vam zaevetele, rože rdeče, rože bele. In pri nas? Tudi nam so zaevetele rože rdeče, rože bele: rdeča kri in blede obraz."

To gre do sreci, ti znaš. Želiš še eno — že poslušamo:

"Žitna polja smo pokončali marsikje, v bojna polja smo zasejali mlado kri — o marsikje. Zemlja kri je vso zagrnila, zagrnila, ne umorila. Polje spet bo pozelenelo marsikdaj;

in v polju spet bo dekle zapelo jasno pesem — o marsikdaj." Tvoja pisava je sicer preprosta, a tvoja pesem, Vencelj, je že bolj umetna. Ti si pesnik. Tvojih verzov še pričakujemo.

Kdo pa sta vidva, ki jo na ruskem bojnem polju tako hudomušno krožita? Topničar J. Koritnik in poddesetnik A. Žerovnik. Prvi poje:

"Po poljski deželi čez hribe, gore smo Rusa sledili, kjer zopet le gre. On v zemlji ma rove in tud' telefon. Po zraku pa vozi njegov se balon. Posega široko po poljski dolin', pa tud' se ne joka, če vse gre v pogin. Zato bo žal'valo še mnogo ljudi, ker kruha ne bo in ne drugih jedi."

Drugi pravi šegavo: "V gozdih prebivam, preslabo mi ni, ker večkrat, skor' vedno po ocvrtem diši.

zemske grobišče mesto v grobiših sv. Dionizija! — Skoro vsakdo ve, kje je bil rojen, nihče ne ve, kje ga čaka smrt! Tri leta po smrti Karola X. se je poslovil od sveta njegov zvesti in vdani spremljevalec vojvoda Blacas d' Aulps. Umrl je na Dunaju 17. novembra 1839. Pred smrtjo je izrazil soprog in sinovom željo, da bi rad počival na Kostanjevici blizu svojega gospoda in kralja. Ker je živel z njim slavo, radost in koristno vladanja, ponižanje, nezgode in neprijetnosti prognanstva; ker mu je bil za življenje zvesto vdan v spoštovanju in pokorščini, ni maral, da bi bil po smrti njegov prah in pepel ločen od njegovega kralja. Izpolnila se mu je poslednja želja. Njegovi trije sinovi, Ludovik, Stanislav in Ksaverij, so prepeljali z vozom, ki ga je vlekle šest poštnih konj, zemeljske ostanke svojega očeta z Dunaja čez Gradec in Ljubljano v Gorico. Izprevod je bil zelo preprost; na Kostanjevici ga je sprejel provincial o. Woutscha s samostansko družino. Po opravljenih molitvah so postavili krsto v grobišče grofov Nerhaus. Ko se gre po ozkem hodniku v sedanje kraljevo grobišče, je videti na desni njegov nagrobni kamen z napisom: (Dalje prihodnjji.)

Naši vojaki pojo . . .

Sredi bojnega polja pojo — gjejte naši so, naši vrli vojaki! Velikost slovenskega junaštva odmeva iz pesmi, daleč in visoko bodo segali glasovi o slovenskih junakih v največji vojski. Velik kup pesmi že imamo, vsake vrste, veselih, živahnih, s prvim humorjem zabeljenih in resnih. Vsaj nekaj jih moramo takoj tiskati, toda le v odlomkih, da pride več pevcev na vrsto. Zapojev prvi ti, I. B., hrabri mladenič, ki nas tako mило prosiš: "ako najdemo majhen prostorček v listu."

"Z Bogom, ostanite, mamice zlate, dostikrat kruha ste rezale nam. V boj za cesarja mi gremo v Karpate, hišo ohranimo sebi i vam." 1. V. 1915.

Kaj pa bi ti, I. L., desetnik brzojavnega polka rad povedal k slovesu? Nekaj krepkega. Povej!

"Slovenska kri je kri junaška, strahu, izdajstva ne pozna; za mir in blagor domovine rad vsak Sloven življenje da." Prav! Sedaj pa še zavriskaj — Tako. Prav zdrav ostani! Tebe, V. V., kadet, pa res ne smemo prezreti. Lepo poješ.

"O tam pri vas — v oknih so vam zaevetele, rože rdeče, rože bele. In pri nas? Tudi nam so zaevetele rože rdeče, rože bele: rdeča kri in blede obraz."

To gre do sreci, ti znaš. Želiš še eno — že poslušamo:

"Žitna polja smo pokončali marsikje, v bojna polja smo zasejali mlado kri — o marsikje. Zemlja kri je vso zagrnila, zagrnila, ne umorila. Polje spet bo pozelenelo marsikdaj;

in v polju spet bo dekle zapelo jasno pesem — o marsikdaj." Tvoja pisava je sicer preprosta, a tvoja pesem, Vencelj, je že bolj umetna. Ti si pesnik. Tvojih verzov še pričakujemo.

Kdo pa sta vidva, ki jo na ruskem bojnem polju tako hudomušno krožita? Topničar J. Koritnik in poddesetnik A. Žerovnik. Prvi poje:

"Po poljski deželi čez hribe, gore smo Rusa sledili, kjer zopet le gre. On v zemlji ma rove in tud' telefon. Po zraku pa vozi njegov se balon. Posega široko po poljski dolin', pa tud' se ne joka, če vse gre v pogin. Zato bo žal'valo še mnogo ljudi, ker kruha ne bo in ne drugih jedi."

Drugi pravi šegavo: "V gozdih prebivam, preslabo mi ni, ker večkrat, skor' vedno po ocvrtem diši.

Čeravno ni putke, mam druge reči, ker v gozdnatih krajih vse dobro diši.

Ko to pesem sem zlagal, sem mislil na vse, a od spredaj in zadaj vse grizlo me je."

Vrli topničar, V. M., stopi naprej! Kako dobro si zadel Italijane, ko si namesto krogle v njilširoka usta zagnal to pesem: "Kako smo se obratljali, sedaj smo se uratljali: namesto preko Soče, pa v Sočo smo zašatljali. kako je to mogoče!?"

Kako je to mogoče, se praša Italijan. Odgovori mu ti, Ivan Prešeren:

"Voda ta, ki tam šumi je slovenske zemlje kri; mi jo hrabro bránimo, da jo nam ohránimo. Marsik' teri Ital'jan našel v njej je grob hladen, truplo tam mu obleži, voda pa naprej šumi.

Soča močna je trdnjava. Ital'jan je ne preplava. Voda je prevelik zid, ker se čez ne more prit. Ital'jan je bil vesel, da bo skor' Gorico vzel, pa ta prelep njegov načrt je bil pri Soči str.

Kaj pa se ti tam tako resno držiš? Katero je tvoje ime? — Kaj ime! Pesem, pesem. Italijanom hi jo rad vrget v obraz. — Vrzi jo, bolj jih udarja kot bomba:

"Britve, škarkje ste brusili po naši lepi domovini. Dežnike stare popravljali, zraven lasé ste poberali.

Vsak Taljan je tudi zidar, pri nas dobil je lep denar. Kralj mu znan je sedaj povsod, sedaj patrolam kaže pot.

Pri nas prav dobro ste živeli, v avstro - ogrski deželi. Zdaj pa bijte plat zvona, Taljan boš moral bit' doma." Kdo pa ste vi? — Mladi strelci smo. — Zapojte! —

"Čeravno prostovoljci smo, vseeno vam pokazat č' mo: da kranjska kri je gorka kri, nikjer nikoli ne fali."

Hočete, da vam zapojemo še eno? Pa drugič spet! Danes se mudi, da pridejo vsi odločeni na vrsto. Posebno se mudi neznanemu znanec, L. N. — Že sluti, da skoraj pače na severnem bojišču.

"Srece ne bo nikoli več mi bilo, po težkih bojih se bo umorilo — saj krlil ga severa bo led in mrz. ko bo čakalo na vstajenja glas —

Jaz ljubim mило domovino, te nizke griče, brajde njih in vino: dekleta ta vsa zdrava, smehljajoča, ki so kot nada moja zdaj mrijoča. — In vendar v krajih teh ne bom počival, pod griči nizkimi ne bodem snival, bršljin ne bo nikdar ovijal grob, krasil ne bo ga deklic mladih trop. —

Umrjem rad, ne plakajte za mano, življenja krutost sem spoznal prerano; in ne bojim se, skor bom umorjen, od smrtonosne krogle ustreljen."

O brate, to se je že zgodilo, preden je tvoja pesem zazvenela v rodne kraje. Počivaj v miru, po grenkem boju sanjaj sen sladak. Kratko besedo moramo prepustiti tudi tebi, topničar J. U., ki imaš tako lepo zaupanje v Marijino pomoč:

"Krogle sovražne že okrog hišce breče, a žalega nikomur nič ne store. saj pod varstvom Matere Božje Višarske smo mi, ki vedno na strani naših stoji."

Sedaj veš, da je Lah sv. Višarsko cerkvico zažgal, a ne žaluj preveč. Marija je dopustila, da se je naš sovražnik razkril tudi kot sovražnik Marijin. Mi nismo brez potrebe nikdar streljali tja, kjer bi moglo biti poškodovano kako svetišče, kakor to delajo Italijani. Zaupanje v Marijino varstvo bo odslej pri nas še večje in cerkev Mater božji na sv. Višarjih bomo postavili še lepšo.

Silni ste Vi, vojaki skladatelji pri . . . pešpolku. Proti Lahu ste v tisti jami izdelali kar celi na-

črt. Ker ste ga dobro utemeljili z zmagami nad Rusi, ga tudi uvažujemo:

Nekaj novega se čuje, da Lah vojsko napov' duje. On si misli, da nas malo kranjskih fantov je ostalo. E, le potrpi ti, Taljan, goljufal te bo tvoj plan.

Oj Viktor Emanueli, lasje ti bodo osiveli. Če se hočeš z nami vojskovati, moraš mal'bolj kajati postati, ker smo mi že skušeni mal'bolj kot ste polentarji.

Rus se tud' je opeharil, da bo v Lvovu gospodaril. Zdaj je prišla naša sila, Rusa v beg je zapodila. "Pober," od tod se, ti Moskal, Če ne, — ti bom vse pobral."

Tu nabrali smo topove, strojne puške in vozove; trenava bilo je veliko in na tisoče jetnikov; zraven b'i so generali, tudi ti so se podali.

Zdaj pomisli, Emanuele, kako se z nami vojska pelje če se upaš nas napasti, in Primorje nam ukrasti, da te tvoj račun ne zmoti, ker boš ležal tamkaj v kotli.

Mi pa ti tako povemo, da v deželo tvojo gremo. Benetke, Majland in Turin, nismo zadovoljni z njim: Rim boš moral zapustiti na Sicil' jo se seliti.

S tabo star račun imamo, dobro zdaj, ga poravnamo. Da poplačaš nam dolgove, Predno boš napravil nove. Vedel boš, kaj zna ilir, poletje pa boš dal nam mir. Pridi, Vid Ambrožič, pa nam zapoj par veselih:

"A, a, a, zdaj urea je prišla; že lep čas smo hrepneli po Lubiani, lepi beli, po Goriciji in Trsti: zdaj dobimo vse po vrsti A, a, a, zdaj ur' ea je prišla!

E, e, e, tam bratje nam žive: mi jih mor' mo odrešiti, tuj' ga jarma oprostiti; skup, kar duha po polenti vsi k Ital' ji irendenti, e, e, e, vsi bratje in sestre!

I, i, i, mi smo polentarji; naš Viktor Emanuele nam je strogo dal povelje: "Lepe kraje ima Sciasco, marš in mu razbijte glavo," i, i, i, mi k' smo polentarji!

O, o, o, to pa ni prav lahko; maledetto Sciasco noče umakniti se od Soče; zbita naša je butica; naša pa še ni Gorica; o, o, o, to ni tako lahko!

U, u, u, mi gremo kar domu; naš Viktor Emanuele, naj sam z vragom vojsko pelje; in D' Annunzio in Salandra, ki najrajši zadaj vandra, u, u, u, im gremo pa domu!"

To so veseli verz! Pošli nam še svojo "Moskalsko podoknico." Vide Ambrožič, pa kmalu! Saj že vemo, da jo imaš pripravljeno. Prijatelj! ne bo več prostora. Potrpitate! Samo še enemu damo Povej nam ono o 42 em topu! sklepno besedo. Tebi, Podkrnski.

"Ti grozna bojna lira, iz tvojih strun izvira nevdružna pesem hudih dni — solze in kri.

Udari strune gromke, ne boj se verolomke — sosedje onkraj Soče tam sovražne nam.

Zapoj v sovražno fronto: Plačujem davni konto — za nezvestobo nezvestob en velik grob. Na grob en težek kamen, da sanja sen nezdraven. Za vse — le za nezvesto kri, vstajenja ni —"

Vojaki - junaki, le pojte! Vaša junaška pesem nam je poroštvo prihodnjih zmag. Po "Slovcu."

FRANC PIRC

apostolski misijonar med Indijanci v Severni Ameriki.

Ob enem je delavni in goreči misijonar pisal o svojem delovanju tudi dunajskemu nadškofu. Najprvo se zahvali za poslano podporo 272 gld. 30 kr., kakor tudi za svoto 192 gld. 30 kr., katero mu je poslal g. kanonik Salzba-her. Porabil jo je za staybo cerkve ob Reki golobov (Omini Sibi). Potem piše tako-le:

"Ker mi je moj novi škof zao stali znesek za poduk otrok izplačal iz državne blaginice, za- mogel sem ob Superior jezuru pri veliki reki Revieru postaviti prav prostorno cerkev. Vendar ni še popolnoma dodelana. V tem kra-ju sem mnogoč divjakov vzgojil v dobre kristjane. Privadil sem jih pa tudi dela ter jih učil poljedelstva. Preskrbel sem jim po- trebnega semena in poljedelskega orođa. S tem sem postavil te- melj stalni misijonski postaji, ki obeta najboljšega sadu.

Moje vedno trdno zdravje o- hrani me še vedno v delavnosti. Vendar sem nad svoje moči preob- ložen z misijonskimi opravili. Letni čas porabim za obiskovanje daljnih misijonskih postaj ali pa v spreobračanje divjakov. Po zi- mi pa se večinoma pečam s podu- kom otrok v šoli. Ostali čas pa ra- bim za spisovanje knjig v indi- janskem jeziku. Do te dobe imo- v v tem lepem jeziku le dve knjigi, kateri je spisal g. Baraga: "Življenje Kristusovo" in "Mali katekizem". Da po svoji moči pripomorem k slovstvu, sestavil sem: "Veliki katekizem z obšir- no razlago" v narečju Ottawa-Ind- ijancev; tudi 70 pridig za nede- lje in praznike v indijanskem je- ziku sem priredil za tisk. Kje se bodo zamogle natisniti te potre- ne knjige, sam ne vem.

Tudi s poljedelstvom in vrtna- rijo se moram pečati; kajti učiti mi je Indijance vere in razume- ga gospodarstva, da pospešim in dosežem njih večni in časni bla- gor. Pogostokrat jim moram ka- zati lastnoročno, kako gre rabiti srp, koso, plug, cepec itd., da bi jih vedno bolj olikal.

In res! dosegl sem tolikih us- pехov, da sem zamogel vlado prositi, naj osvobodi (emancipi- ra) katoliške rudečkoožee mojih misijonskih postaj in naj jim pri- pozna jednake pravice z drugimi belimi državljani.

Vendar pa še niso vsi moji kri- stjani dosegli te stopinje olike. I- mam veliko divjakov, osobito ene na otoku Amikwagendu, ki so gledé gospodarstva in omike na jednaki stopinji z neumno živino, in ne vedoč si pomagati, živé v ne- izrekljivi bedi. Naj navedem le jeden zgled. Našel sem tam v re- vni koči 90letnega starčka s svo- jo še starejšo ženo, ki sta oba sprejela sv. krst. Ležal je na tleh na bičevju in bil ognjen z raztr- ganim kocom. Jedel je surovo turšico, njegova žena pa mu je lu- pila in rezala turšično steblo, ki ga je kosec za koscem jedel. Re- kel sem mu, da bi bila ta slaba jed pač okusnejša, ko bi jo sku- hal pri ognju. A rekel mi je, da ne, češ, tako tekne bolje in je dalj časa sit; kajti le malo turšice ima še okoli kože. Potem pa nima dru- zega jesti, nego le to, kar mu sprosi žena pri sosedih, ker ne more več loviti rib in divjačine. V srce so se mi smilili ti revni di- vjaki. Vendar jim nisem zamogel olajšati in zboljšati béde.

Marsikdo bi si znal misliti: Ka- ko zamore tako star in bolan mo- žužiti brez kvare tako slabo hra- no in kako zamorejo divjaki pri tako slabi hrani dočakati toliko starost. Meni se to ne zdi čudno, ker poznam življenje divjakov. Od mladosti so izpostavljeni vsem nezgodam in vsi bedi; jako so s tem utrjeni; tudi uživajo vso rast- linsko hrano čisto surovo. Le ribe in divjačino skuhajo na pol ali pa jo, ko zavré, od ognja vzemo in prav slavno použijejo. Prav do- bro se počutijo pri tej hrani; red- kokdaj so bolni ter učakajo na- vadno visoko starost.

O Oskimodih — surovožrcih, ki bivajo ob Hudsonskem zalivu, čul sem pripovedovati od verjetnih prič, ki so jih videli, da ne kuha- jo prav nobene hrane. Slastno je- do krvavo meso ravno zaklane ži- vali, dá, tudi staro, smrdéče in polno črvov. Pri ognju se ne gre- jejo niti ob hudi zimi, ko zmrzne morje štiri in še več metrov na

globoko. Stavijo si svoja bivališča iz snega, okna pa iz ledu. V teh sneženih kočah bivajo v mrzcu in lakoti, kakor bobri, skupaj čez zi- mo prav zdravi. So pa bajé prav trdni in močni ljudje ter učakajo prav visoko starost.

Pa ne samo divjaki, tudi omi- kani Amerikanci jedo na pol ku- hane jedi prav slavno; mnogo re- čij zauživajo tudi surovih. Često- krat sem to videl po hišah ime- nitnih in olikanih, vendar so zdravi, kakor sploh Amerikanci. Tú se le redko čuje o boleznih.

Če vse to preudarimo, moramo sklepati, da ima velika civiliza- cija v Evropi tudi svoje napake. Mehkužna vzgoja od mladosti, kakor tudi preveč kuhane jedi, ki zgubé redilne snovi, vzgoji sla- botne ljudi, položi kal mnogim boleznim in krajša naravno člo- veško starost.

S tem pa nikakor nočem pripo- ročati surove hrane divjakov, ni- ti preveč kuhane evropske, mar- več svetujem srednj pot. Želim, da bi moji evropskih sladčih na- vajeni želodec prav dobro preba- val veliko tečnejšo na pol kuhano hrano, kakor je tudi moje telo po raznih vremenskih vplivih postalo trdno in zdravo."

Med tem misijonskim delova- njem pa neumorno delavni moč tudi ni pozabil svojih rojakov. Kmetijski družbi je poročal o no- vostih iz Amerike in o kmetijskih iznajdbah. Zavoljo njegovih za- slug za sadjerejo po Slovenskem ga je odlikovala kmetijska druž- ba s srebrno svetinjo ali medaljo, katero mu je 1842. leta poslala v Ameriko. Zahvalivši se za to od- likovanje poroča o svojem delo- vanju med Indijanci (v listu dne 24. februarja 1843) tako-le:

"Z veseljem naznanjem vsem svojim prijateljem in onim, kterim so na sreč iznajdbe in zbolj- šanja pri kmetijskih in rokodel- skih rečeh, da sem se z božjo po- močjo prizadeval v vseh svojih misijonih med Ottawa-Indijanci ob Michiganskem jezuru, kakor tudi med Očipwe-Indijani ob Su- perior jezuru, prižgati po svoji moči luč sv. vere, pa tudi učiti, kako zemljo pametno obdelovati. Zakaj, kedar sem nasitil duše svo- jih Indijancev z božjo besedo, učil sem jih tudi po očetovo, kruha si pridobiti. Sam sem jim kazal, kako imajo orati, kositi, žeti, mla- titi in druga dela opravljati; ka- ko se sejejo raznovrstna žita in povrtinska semena. Učil sem jih tako dobrotljivost ljubega Stvar- nika bolj spoznavati. Orođja in semena, ktera so mi poslali moji dragi misijonski prijatelji iz Lju- bljane, bili so mi darovi po božji previdnosti, po moji želji, ker so mi bila pomoč pri mojih opravil- lih. Pa tudi mojim ljubim Indija- nom so storili veselje in osnovali tako začetek indijanskega kmetij- stva.

Res je tudi, da so me začeli so- vražiti zavoljo tega samogoltni kupci s kožami in kožuhi, ki si prizadevajo nad vse, da bi le sta- vil napotja mojemu prizadevan- ju, da podučim in pričnem divja- ke kmetijstvu in poljedelstvu.

Mislil si pa: Vsaka nova reč in poskušnja, ki obeta kaj dobrega na svetu, mora se bojevati z mno- goterimi zadržki, predno prema- ga vsa nasprotja in prinese srečo človeštvu.

Kakor je poljedelstvo v mojih severnih krájih še revno, tako se je povzdigoil že v onih krajih Združenih držav severne Ameri- ke, kjer so ljudje le bolj prebrisa- ni in podučeni. Ni skoro verjeti, na kako stopinjo popolnosti sta ondi povzdignila umetna pridnost in človeški um kmetijstvo in obrt v tako kratkem času. Če tudi mi ni mogoče veliko pisati, ker sem predalé od onih krajev, da bi se sam mogel od vsega prepričati, vendar hočem opomniti, kar sem videl pred 7 leti, ko sem potoval preko onih krajev, ter pozneje bral v časopisih ali pa slišal pripo- vedovati.

Če gleda na kmetijsko gospo- darstvo potnik, ki hodi po onih krajih, mora se čuditi, koliko za- more človek storiti s svojim um- om in pridnostjo. Tú vidíš sko- pane vodotoke, več sto milj dol- ge, skozi mesta in dežele. Po njih se vozi veliko sto bark preko ri- bov in dolin. Na vse kraje so raz- peljane železnice, po katerih na-

glo prepeljavajo vozove, obložene z blagom in ljudmi. Vsak dan se moreš peljati, kamor hočeš, in v treh ali štirih dneh prehišiš za de- set dolarjev 1000 milj hođa. Živi- ne najlepšega plemena vidíš po teh deželah v velikem številu. Prepeljali so jo najlepšega ple- mena sém iz Evrope.

Neizmerni gozdi zginjajo pod rokami milijonov pridnih ljudi, kakor zimski sneg pred pomla- danskim južnim vetrom. Nove hi- še, kmetije, vasi in mesta rastejo kakor gobe iz zemlje.

Brezštevlni Evropejci, ki so se preselili sém, skušajo se mirno z rojaki v pridnosti in kupčiji. Rö- dovitna zemlja rodi iz zrna 40—60 zrn in več let je ni treba gno- jiti.

Pred malo leti je bilo delo sil- no drago; delavcu so morali po dolarju na dan plačati, in hlapec je dobil po 150 dolarjev plačila na leto. To pa je ravno spodbu- do človeški um, da so jeli misliti na umetna orođja in stroje, s kterimi bi obdelovali polje. Izmislili so si jih več. Med drugimi so iz- našli lansko leto stroj, ki je iz 10 plugov sestavljen. Ta stroj ob- jednem orje, seje in vlačí in ob- dela na ravnini 15 oralov na dan. Dva delavca le potrebuje ta stroi. Drugi stroj z jednim človekom in konjem žanje, mlati in veje zrelo žito ob jednem ter ga meče konei njuve v kupe. Tudi imajo stroje, ktere prenašajo. S temi sekajo drevje in cepilo v polena. Še dru- gi stroj pripravlja vsakovrsten les tako hitro za sodarje, mizarje in tesarje, da bi človek skoro ne verjel. Drugi stroj zopet koplje in trebi vodotoke in järke. Videl sem sam prav priprosti stroj za slamo rezati. V jednem nevu ti nareže s pomočjo dveh mož toliko rezanice, da je ima jeden konj za celo leto zadosti. Vse te stroje goni sopara človek jim le streže.

Tudi svile in kar se iz nje pri- deluje, tukaj silno veliko pride- lajo; jednako sladkorja silno ve- liko napravijo. Pa tudi v sadje- reji niso zanikni. Vrtnarji iz Ev- rope so tú zasadiли vrte za ovočje (sadje) in cvetlice. Vse te reči prav dobro prodajajo.

S svojo pridnostjo, umetnostjo in s pomočjo strojev so si pridelali kmalu toliko in tako dobrih pridelkov, da se sedaj ne preživé le ceno, nego prodajo tudi za ve- liko milijonov dolarjev pridelkov v inostranske dežele, v ktere so pošiljali pred malo leti še neizrečo- no število novcev za prežete pri- delke.

Če vse to premislimo, razumé se samo ob sebi, da pridelki prihaja- jo od dne do dne cenejši. Naj na- vedem le onih 7 let, kar živim v Ameriki. Ob času mojega prihoda je veljal sodček svinske slan- ne 80 gold., sedaj se dobi za 12 gold. Za sodček pšenične moke z 2 centoma si plačal po 36 gold., sedaj ga dobiš po 8, po 6 in tudi po 4 gold. Lepa krava je veljala takrat čez 200 gold., sedaj jo la- hko kupiš za 30 gold. Po taki meri se ravna cena tudi drugih pridel- kov. Ker se Amerika tako lepo povzdiguje s svojimi kmetijskimi pridelki zavoljo umnosti in prid- nosti, vsak lahko prevede iz tega, da postane popred nego v desetih letih v kmetijstvu zgled vsemu svetu."

"Lansko leto sem več kakor 300 milj dežele obhodil," piše v dru- gem listu dne 2. marca 1843. l.; "večkrat sem bil sam v smrtne ne- varnosti. Obhodil sem vse svoje misijonske postaje ob Superior je- zeru in zopet več kot sto divjakov krstil. Z dovoljenjem sem spom- ladi odrinil iz L'Abre Croche. Še pred mojim prihodom v mesto Grand Portage se je zbralo več kristjanov in divjakov, ki so sto- pili z menoj v ladjo, in srečno smo se pripeljali do Reke golobov — (Omini Sibi), kjer sem na pri- pravnem mestu blagoslovil zemljo pod veselim banderom sv. križa in vnel svojim Indijancem srce za novo postajo.

V treh dneh je bil precej velik gozd posekan in tla oglašena. Po- tem smo postavili več šotorov in prostorno cerkev iz brezovega lub- ja, olepsano s cedrovimi vejami. — Za Indijance sem kupil veliko mrežo, ktero so vrgli vsak večer dvakrat v vodo tam, kjer se izli- va reka v jezero. Vjeli so z njo toliko dobrih rib, da so se zamo- gli vsi divjaki vsak dan do site- ga najesti. Potem sem začel svo- je divjake k poljedelstvu priprav-

ljati.

Jeden mesec smo opustili zidar- stvo ter začeli polje obdelovati. Več lepih otokov v reki smo obde- lali s turšico, graham, fižolom in drugimi kranjskimi povrtnimi se- mena. Tukaj sem moral vsakemu vedoželjnemu delavcu pokazati vsako delo s svojimi rokami; kmalu pa sem se moral čuditi njho- vi pridnosti in pripravnosti.

Ko so končali delo, dali so Indi- janci vsakemu otoku in vsakemu polju ime v spomin prviga pride- lka, n. pr. Krompirjev otok, Turšični otok, Graham otok, Fižo- lov otok, Cvetlični otok, Tobakov otok, Repni otok, Zeljni otok i. t. d.

Potem smo pričeli gozde izse- kavati in staviti veliko cerkev iz trdnega lesa s pomočjo najetega tesarja. Nismo je pa zamogli do jeseni postaviti, Šolo in nekoliko koč smo dovršili ter tako postavili začetek vasi.

Z dvema kravama, štirimi prešiči in 12 kokošmi smo storili tudi pričetek živinoreji. Iz svojega sadnega vrta smo začeli polje obdelovati. Akoravno sem imel ve- liko opravkov in posvetnih skrbij, vendar nisem v nemar puščal kr- ščanskega in šolskega poduka; zakaj vsak dan sem gotovo učil dvakrat, zjutraj in zvečer, vse ljudstvo v cerkvi, v šoli pa 60 o- trok. Tudi divjake sem skoro vsako nedeljo po božji službi kr- ščeval in tako množil krščansko čedo.

Poletje mi je preteklo v sreč- nih misijonskih opravkih, kar pre- jmem v jeseni list od svojega no- vega škofa, ki me je povabil nazaj v L'Arbre Croche. Otawa-Ind- ijanci so ga prosili za me; z nobe- nim drugim misijonarjem jim ni mogel ustreči.

Z veliko žalostjo sem vzel slovo od svojih novih Indijancev. Dne 15. vinotoka sem se podal na pot v svojem čolniku po ravno tisti reki, po kateri sem tú sém prišel. V 53 dneh sem prišel nazaj v L' Arbre Croche, dne 8. decembra 1842. leta.

Težko bi bilo vsakemu biti po- kornemu, in tudi meni ni bilo la- hko v tako poznehi času. Moral sem strašne jesenske viharje in neiz- rečeno zimó trpeti pod milim ne- bom. Moje življenje je bilo več- krat v smrtne nevarnosti. Pa med velikim trpljenjem mi je pripra- vil nebeski Gospod vendar srčno veselje. Nekega dne namreč pride divjak, ki je zaduhal dim od ognja čez dve gori daleč, s svojo ženo in štirimi ljubeznjivimi otro- ci k meni ter me prosi, naj mu kaj povem o Velikem Duhu in ga podučim v krščanstvu. Z veseljem sem spolnil njegovo voljo. Dva dni sem jih učil, potem sem jih krstil, njega z ženo tudi še cerkveno po- ročil.

Na daljni poti sem zelo trpel; pa veliko večje veselje je imelo moje srce, ker sem zopet videl svo- je pred štirimi leti krščene kris- tjane in imel zopet več veselih mi- sijonskih opravil.

Na poti iz Sault Ste. Marie v mesto Mackinac me je ustavil strašen vihar in med tem je po- noči moja barčica vsa primrznila. Peš sem hodil dalje ali pa sem se vozil po snegu in ledu na sanéh, v ktere so bili vpreženi veliki psi."

Po zgledu velikega misijonarja nejevernikov, sv. Pavla, je hotel biti naš goreči misijonar tudi vsem vse, da jih pridobi Kristusu. To so tudi priprosti divjaki dobro spoznali; neizrečeno so ga ljubili in spoštovali ter ga zvali "Ganino dec," tč je po naše "dobro srce." Da so mu dali pravo ime, sprevidi lahko vsak iz njegovih sporočil. (Dalje prihodnjiš.)

VELIKO PISMO.

Te dni je prejel tajnik chika- škega Rotary kluba od Rotary kluba v Portland, Oregonu, pismo take velikosti, kakršnega se do- sedaj še ni nikdar poslalo kretom pošte. Kuverta tega pisma je bila dolga 6 in pol čevljev, široka pa 4 in pol čevljev. Na to kuverta je bilo prilepljenih 100 enecetnih znamk. Pismo je dospelo iz Ore- gona v Chicago četrtri dan.

Rotary klub v Portlandu je raz- poslal tudi v razna druga večja mesta slična pisma in sicer 209 skupaj.

Pismočona, ki je prinesel to ogromno pismo naslovljencu, se je izrazil, da bi pustil takoj to službo, če bi pošiljali vsi ljudje tako velika pisma.

NA PRODAJ JE DOBROIDOČA GOSTILNA

v sredini slovenske naselbine v Jolietu, Ill. Ta gostilna je oddalje- na samo en blok od slovenske cerkve in je že več let na dobrem glasu ali zelo poznana.

Natančna pojasnila daje last- nik:

JOS STUKEL, 209 Indiana St., Joliet, Ill.

MARIJA SLUGA 2225 So. Wood St. Chicago, Ill. Telephone Canal 298

izkušena in z drža- vim dovoljenjem potrjena **BABICA** se uljudno priporoča slo- venskim in hrvaškim ženam.

United Undertaking Co.

POGREBNIKI Podjetje, s katerim so v svoji tudi Slovenci. Na vogalu Union & D. St., Pueblo, Colo. Se priporoča Slovincem za bla- gohotno naklonjenost. 5.17.16

"CAS"

edini slovenski me- sočnik, kateri izhaja na 36 straneh vsak mesec in velja za vse leto samo en dolar

-Posamezne številke 25c.

Naslov:

"Cas", 2711 S. Millard Av., Chicago, Ill.

Stavbinsko in posojilno društvo

'SLOVENSKI DOM'

Chicago, Ill.

Domače podjetje. Ustanovljeno in inkorporirano po zakonih države Illinois.

Sprejema hranilne vloge in po- sojuje denar na posestva in na delnice tega društva. Delnice se plačujejo po 25c na teden in vred- nost vsake delnice naraste v teku 6 let in 4 mesecev na \$100.00 (sto) dolarjev.

Rojaki! Poslužite se tega izbor- nega načina pri hranjevanju!

Rojaki izven 'Chicago! — Pišite za pojasnila!

Louis Duller, predsednik.

Jos. Steblay; tajnik, 1840 W. 23. St.

Frank Banich, blagajnik.

POSKUSITE
zaboj najboljše pive
"OLD LAGER"
katero izdeluje
Citizens Brewing Co.,
v Joliet, Ill.
North Collins Street.
Both Phones: 272.

POZOR! Kadar se nahajate v gostilni,
3 pristne pijače,
2 zdravilne.
zakerjavte vedno dobre, zdrave in pristne pijače, in te so A. Horwate: Importirani Brinjavec, Sivervec, Trop- novec, Grenke Vno in Kranjski Grenkec. Moja tvrda je prva i edina samostojna, ki importira igane pijače in zelišča naravnost iz Kranjskega. Rojaki, spomnite si, da je A. Horwatev Grenke Vno napravljeno iz najboljše- ga californijskega rudečega vina in iz najzdravejših sa- lišé ter nadkriljuje vse druge pijače te vrste za človeško zdravje. Ravno tako Kranjski Grenkec. Počesno ali pijete slabo iganje, ne bo nikdar škodovalo, če čenete polovice tega gručeca vmes.
A. Horwat, 1827 W. 22. St., Chicago, Ill.

ŠE NIKDAR
niso bile avstrijske krone tako po ceni kakor sedaj. Poslužite se torej te ugodne prilike in se spominjajte svojcev v stari domovini s kakim denarnim zneskom. Pošiljatve so jamčene.
Sedaj Vam pošljem K 100 samo za \$14.95
Tudi izdelujem vsakovrstne pravoveljavne listine in iz- vršujem vse, v notarake stroko spadajoče zadeve za Združene države in staro domovino.
Se Vam priporočam spoštovanjem
JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

JOLIET TRUST AND SAVINGS BANK
Z \$1.00
se otvori lahko pri nas
hranilno vlogo
katera se obrestuje 3% po
Joliet Trust & Savings Bank
114 N. Chicago Street JOLIET, ILL.
Ta banka je pod državnim nadzorstvom.

Novice iz stare domovine.

KRANJSKO.

Pokojni Fran Povše — zastopnik ljudstva. Fran Povše je bil prvokrat za deželnega poslanca izvoljen dne 4. julija 1889 v kmetijskih občinah volilnega okraja Ljubljana—Vrhnika. V seji deželnega zbora z dne 23. novembra 1889 je bil izvoljen za namestnika deželnega odbornika iz kurije kmetijskih občin. — Drugič je bil izvoljen za deželnega poslanca 21. novembra 1895 v ravno tistem volilnem okraju. — Deželnim odbornikom je bil izvoljen v seji dne 31. januarja 1896. leta iz kurije kmetijskih občin. — Tretjič je bil deželnim poslancem izvoljen dne 12. septembra 1901 v istem volilnem okraju. — Drugič je bil deželnim odbornikom izvoljen vseji dne 30. decembra 1901 in ostal do 27. marca 1908. — Četrtrič je bil izvoljen deželnim poslancem 21. februarja 1908 v istem volilnem okraju. — Petič je bil deželnim poslancem izvoljen dne 9. decembra 1913 v volilnem okraju kmetijskih občin sodna okraja Ljubljana—Vrhnika. — Deželnim poslancem je bil prvokrat izvoljen dne 3. marca 1891 v volilnem okraju kmetijskih občin Kočevje, Trebnje, Žužembek, Radeče in Mokronog ter je ostal zastopnik tega okraja tudi po volilni reformi. V osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske je bil izvoljen 1. 1886., 1. 1908 pa je postal predsednik družbe. Slava njegovemu spominu, ki naj nas vedno kliče k delu za Boga, cesarja, domovino!

Častniške izgube 17. 35 polka. (Z seznama izgub št. 345 z dne 19. dec. 1915.) Praporščak Matija Čop, ranjen; praporščak Herman Viktor Guenzel, ranjen; praporščak Anton Haack, mrtev; praporščak Karel Hardinger, mrtev; praporščak Ernest Klimp, mrtev; praporščak Franc Koblar, ranjen; enol. prost. tit. narednik Fr. Lab, ranjen; kadet Ivan Makovski, ranjen; praporščak Maks Presker, ranjen; praporščak Ivan Preslj, ranjen; kadetasp. Leon Rothmüller, ujet.; praporščak Franc Rueh, ranjen; poročnik H. Schauta, ranjen; praporščak Leopold Schmitzer, ranjen; praporščak Gustav Stangler, mrtev; kadet Ernest Straub, mrtev; praporščak Ivan Winkler, ranjen.

Iz seznama izgub št. 345. Kadet Franc Apriebnig, 7 pp., ranjen; kadet 27. pp. Avgust Kuster, Ljubljana ujet.; praporščak 2. bos. herec p. Srečko Podobnik, mrtev; nadporočnik 2. bos. herec p. dr. Fr. Rostohar, ranjen; poročnik 2. bos. herec p. Ivan Stanovnik, ranjen.

Padla častnika. Poročnik 7. lov. bat. Hauser Tibor; kadet 7. lov. bat. Wenklar Stanislav.

Našega cesarja želja za bodočnost. Dunajski župan dr. Weiskirchner je dal napraviti vojno spominsko knjigo dunajske mestne občine. V to knjigo je cesar napisal sledeče: „Zaupam v svoje narode in prosim Vsegamogočnega, da vzame v svoje milostno varstvo našo pravično stvar.“

Umrl je v Ljubljani na Starem trgu št. 30 gospod Ivan Kolkaj, oskrbnik železne tovarne v pokojni v visoki starosti 81 let.

Umrl je v Kranju na božični dan cerkveni slikar Martin Bradaška. Rojen je bil leta 1852. v Lučni pri Gorenji ter se učil kiparstva pri Štefanu Šubie (očetu Ivana in Jurija) v Poljanah, potem se pa izključno posvetil slikarstvu. Njegove najboljše slike se nahajajo v mestni župni in rožnovenski cerkvi v Kranju, v cerkvah na Primorskem, Predosljih in Čadramu na Štajerskem.

Umrl je v Kostanjevici gospod Franc Rueh, posestnik in klepar, veren katoliški mož in oče gosp. inženjerja Rueha. Njegov naslednik, sin Karol, je umrl na boleznih, zadobljeni na gališkem bojišču. N. v. m. p!

Umrl je dne 28. dec. Friderik Krašovec, učitelj v Linhartovi ulici 4, v starosti 21 let.

Umrl je v Ljubljani, Vogelnica ulica 9, gospod Franc Udovič, zasebnik.

Umrl je v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji davčni asistent g. Fr. Železnik, star 27 let.

Umrla je v soboto, 1. januarja gospa Ana Korbar, zasebnica, v Kopaljski ulici št. 4, rati rajne-

ga g. Tomaža Korbarja in nadučitelja v Preserji, g. Avg. Korbarja.

Umrla je v Kranju gospodična Marija Šavnik.

V Črnomlju je umrl c. kr. okr. orožniški stražmojster gospod Karol Debeve v starosti 45. let.

Umrl je na starega leta dan v Ljubljani 80 letni Anton Dominik iz Pevme pri Gorici v Brdih.

V Višnji gori je nenadoma zadela kap lesnega trgovca gosp. Antona Faturja, ko je bil namenjen po opravkih. Bil je zaveden Slovenec, in priljubljen mešan, ki je rad pomagal marškomu v stiskah. Dobremu možu blag spomin.

Smrtna kosa. V Kranju je umrl knjigovez Pavel Bizjak, v Zapužah pa gospa Josipina Stroj, gostilničarka „Pri Voglarju“. — V Breznici na Gorenjskem je umrl Gregor Kovač, železniški čuvaj v pokojni.

Umrl je dne 25. decembra gosp. Josip Kapš star. iz Prelesja, občina Stari trg; bil je nad 20 let občinski odbornik in I. svetovalec, dober kmet in prvi vinorejec v Poljanski dolini, močno spoštovan in priljubljen povsod. Vsa okolica žaluje po njem, kajti nastopil je možko pri vsaki stvari ter bil odločen za resnico in se posebno boril za pravico ob času volitev. Izgubili smo sobojevnika, lahka mu bila zemlja!

Iz Tržiča. V bitki pri Oslavju je padel 10. novembra krojaški pomočnik Franc Tavčar. Bil je član društva sv. Jožefa in telovadnega odseka. Naj počiva junak v miru! — V župnijski tržički je bilo v 1. 1915. rojenih: 109, umrlih 104, porok 11, oklicev 16, obhajancev 64.000.

Na severnem bojišču je padel častne smrti pred enim letom gospod Danijel Hrovat, desetnik, doma iz Kamne gorice. Bodi junaku lahka zemlja goriska.

Padel je na bojišču Janez Kone, posestnikov sin iz Čirčič.

Umrl je v Krugujevcu na Srbskem v slovenskih krajih dobro znani in priljubljeni stotnik nekoga domobranskega polka, gosp. Podlpinik.

Padel je na tirolskem bojišču gosp. Ciril Hrast, c. kr. rez. poročnik in jurist, sin nadučitelja v pok. in prefekta tukajšnje gluho-nemnice gosp. Iv. Hrasta.

Smrt za domovino. V Celovcu je umrl 18 let stari domobranec Jožef Potovnik iz Logataca.

Vojni kurati. Vojni nadkurat Hubert Rant je prestavljen od vojnega superiorata k brigadi; vojni kurat Josip Bulovec je obolen, na njegovo mesto je vpoklican č. g. P. Hadrijan Kokoli.

V vojno službo je bil poklican dr. phil. P. Hadrijan Kokol O. F. M., gimnazijski lektor v Kamniku.

Samomor. Krojaški mojster v Kranju Vinko Miklavčič ima tri sime v vojni. Eden se že več mesecev ni oglasil, drugi je bil nedavno tega jako težko ranjen. To je najbrže vzrok, da se je Vinko Miklavčiču omražil um. Dne 31. decembra m. l. je pritekel po klanecu na savski most, kjer ga je straža ustavila in vprašala, kam da gre. Mož je rekel, da v Ameriko. Ko ga je vojak opozoril, da ne gre noven vlak, je Miklavčič rekel: „Mene barka čaka“ in je hitel naprej. Na mostu je planil čez ograjo in se vrgel v Savo. Sicer je vrl vojak takoj za njim skočil, a rešiti ga ni več mogel.

Agosciran mrlič. Pred nekaj dnevi so pri Fužinah potegnili iz Ljubljanske mrliča. Zda se je do gnalo, da je to leta 1887. na Vrhniki rojeni tovariški delavec Anton Koprivec, ki je bil pred kratkim ušel iz ljubljanske bolnice.

Št. Rupert. Nesreča v gozdu. V Kostanjevici je drevo ubilo hčer posestnice Franciške Sladič 18letno Franeko in pa hlapca. Spodžagala sta bukev, pa je padla nanju in bila sta takoj mrtva. — Čez 1 leto dnij je pisal iz Ruskega vojak Jožef Janušek, ki je bil že davno proglašen za mrtvega, svoji ženi na Ravniki. Veselje žene je bilo pač veliko! — V občini Št. Rupert je dosedaj mrtvih vojakov do 15. Med zadnjimi je umrl v bolnici pri Ptuj Pelegrin Florjančič. Z doma pa je vseh mož do 500.

V laškem ujetništvu sta Kos iz

Mal. Civnika in Jože Brean iz Hom. Na Ruskem jih je pa veliko.

Opekla se je štirljetna hči posestnice Jere Bizjan v Horjulu v kuhinji pri peči tako hudo, da je drugi dan umrla. Deklece je prišlo do ognja v odsotnosti matere, ki je šla po vodo.

General Borojevič častni mešan Postojne. Mesto Postojna in mnogo drugih notranjskih občin so izvolili generala Svetozarja Borojeviča za častnega občana.

Na bojišče kot slikar se bo podal slovenski slikarski umetnik Vavpotič.

Patriotično delo slovenskega učiteljstva. Do 31. decembra 1915 je nabralo slovensko učiteljstvo za Rdeči križ 35.971 K 71 v; za 3. vojno posojilo je bilo pa po slovenskem učiteljstvu podpisanih in nabranih 264.048 K 69 v.

Živila iz Romunske. Dogovor zaradi dovoza živil iz Romunije v Avstrijo je sklenjen. Romunija je obljubila, dati 20.000 vagonov pšenice, 10.000 vagonov koruze, 7500 vagonov ječmena, 50.000 vagonov ovs, 5000 vagonov fižola ter 2500 vagonov graha. 30.000 vagonov bo prepeljanih po železnici, 20.000 vagonov pa po Donavi in to v času od 1. januarja do 1. aprila 1916. Ta živila se razdele tako, da pride vselej šest vagonov na Nemčijo in pet vagonov na Avstro-Ogrsko. — Z druge strani se poroča, da je kupljenih v Romuniji 900.000 vreč pšenične moke.

Ustanova. Lekarnar Gabriel Piccoli v Ljubljani je ustanovil 3000 kron s določilom, da se razdelijo obresti tega zneska vsako leto po predsedstvu Rdečega križa v Ljubljani na v vojni oslepele kranjske vojake. Pri pomanjkanju morebitnih opravičenih prejemnikov spadajo obresti ustanovne glavnice na uboge konference sv. Nikolaja in družbe sv. Vincencija Pavlanskega v Ljubljani.

Prepoved cirilice v bosanskem poštne in brzojavnem prometu. Iz Sarajeva poročajo: Vojno ministrstvo je prepovedalo uporabo cirilice v poštne in brzojavnem prometu. Vsi naslovi in druge pismene, za pošto namenjene navedbe morajo biti pisani v latinico ali v gotico. Podpisi strank s cirilico se smatrajo samo za podkrižanje.

V konkurzu je „Glavna hranilnica in posojilnica v Mokronogu, reg. zadruga z neomejeno zavezo.“ Upravnik mase je g. Gregor Demšar c. kr. notar v Mokronogu.

Odvetniška vest. Ljubljanski odvetnik dr. Valentin Krisper, se je radi pamanjkanja oseba začasno odpovedal odvetništvu, ter prevzame njegovo pisarno dr. Fr. Tominšek, odvetnik v Ljubljani.

Pristojbine od dedščin. Dne 1. januarja t. l. je stopila v veljavo nova cesarska naredba, s katero se določajo doklade na pristojbine od dedščin za razne fondde. Doklade so urejene po načelu progresije in znašajo za Dunaj 60 odstotkov drž. pristojbine, za Prago, Lvov, Brno, Gradec in Trst 40 odstotkov, za druge kraje pa 30 odstotkov.

Pobiranje deželnih doklad. Cesar je sankejloniral sklep kranjskega deželnega odbora z dne 19. novembra, da se dosedanje deželne doklade pobirajo tudi v letu 1916.

Olajšave za dolžnike. Izšla je nova cesarska naredba, ki dovoljuje, da smejo sodišča dovoljevati za plačilo pred 1. avgustom 1914 nastalih privatnoprvnih terjatev odloge, najdalje do 31. decembra 1916. Poleg te glavne določbe obsega rečena cesarska naredba še več drugih olajšav.

Črnovojniška dolžnost. V uradnem listu v Krakovem je izšel razglas, da so vsled ukaza vojnega ministrstva v letu 1865. rojeni črnovojniki podvrženi črnovojniški dolžnosti tudi še leta 1916. To se pravi, da zadene črnovojniška dolžnost tudi tiste, ki so letos v 51. oziroma 52. letu starosti.

Župan slavnega Doberdoba g. Anton Lavrenčič, se nahaja sedaj na Kranjskem, in sicer v Domžalah blizu Kamnika. Tam ima krčmo, toči dobro vino, zato pa ima tudi vedno polno gostov. Goriške „tripe“ v njegovi krčmi so izborne in ugajajo obiskovalcem. Prebivalstvo ga dobro pozna in z nekakim začudenjem gledajo na njega, ki je doba iz Doberdoba. Nazivljuje ga splošno le: gospod župan. Lavrenčič je krepak, simpatičen mož.

ŠTAJERSKO.

Najdeno premoženje. Ob železniški progi med Mariborom in Gradcem so našli te dni pet zavojčkov, v katerih je bilo 8340 K denarja. Vse kaže, da so bili ti zavojčki malo poprej vrženi iz vlaka in sicer nalašč tako, da bi jih „lastnik“ mogel pozneje lahko najti.

Nove detaljne cene za moko na Štajerskem. Ker je ministvo za notranje zadeve določilo nove tipe moke in nove cene za prodajo na debelo, je določila štajerska namestnija tudi nove cene za prodajo na drobno. V krajih ob železnici ali do 3 kilometre od železnice, se bo smela prodajati pšenična moka za peko po 1 K 20 vin.; pšenična moka za kuho št. 1 po 99 vin. in št. 2 po 84 vin. kilogram; krušna moka pa po 55 vin. kilogram. V krajih, ki so od železnice do 10 kilometrov oddaljeni, se zvišajo navedene cene za 1 vinar in v krajih nad 10 kilometrov za 3 vinarje. Cene za kruh ostanejo iste.

Srebrni denar vrednosti 1 K se ne bo zasegel. Pod tem naslovom poročajo štajerski listi: Zaredi obsega vpraševanja iz kmetovskih krogov, je osrednji odbor c. k. kmetijske družbe štajerske prosil na merodajnem mestu za pojasnila glede nameravane zasege srebrnega denarja v vrednosti 1 kro. C. kr. finančno deželno ravnateljstvo je na to izjavilo, da mu o kakih zasegi srebrnega denarja po 1 krono ni niti najmanj znano. C. kr. finančno deželno ravnateljstvo pristavlja nato, da ni izključeno, da se je ta govorica nalašč raztrosila v svet za namenom, da se napravi pomanjkanje drobiža, katero se je v posameznih krajih že v potrebi spremenilo po drobižu. Po sebnosti v kmečkih krogih da je to obnemu blagru škodljivo zadrževanje kovane denarja razširjeno. Osrednji odbor je ugodil želji c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva s tem, da prosil ude c. kr. kmetijske družbe, da oni vplivajo na primeren način v svojih krogih, da se srebrni denar po 1 krono, kakor tudi nikeljasti in bronzasti, ne bo nabiral in da ne odvzete prometu.

Petrolej v političnem okraju Brežice. Okrajno glavarstvo v Brežicah je določilo najvišje cene nadrobno prodaje petroleja za luč, to je pri prodaji množin, ki so manjše, kakor sod ali zabo. Za en kilogram je plačati 62 vin., za en liter 51 vinarjev v sledečih občinah: Artiče, Brežice, Bojsno, Globoko, Gaberje, Kapele, Loče, Mihalovec Mostec, Pleterje, Oršee, Rajhenburg, Rigonce, Sela, Sromlje, Sevica, Videm, Volki obrež in Zakot; za en kilogram 62 vin. in za en liter 52 vin. je plačati v občinah: Anže, Armeško, Brezje, Blanca, Goric, Gorjane, Koprivnica, Križe, Močna sela, Podsreda, Rartez, Senovo, Stolovnik, Veliki kamen in Zabudovje; za en kilogram je plačati 64 vin. in za en liter 53 vinarjev v občinah: Buče, Bizeljsko, Golobinjek, Kvena, Lastnič, Planiska vas, Podčetrtek, Sopot, Sedlarjevo Št. Vid. Virštajn; za en kilogram 65 vin. in za en liter 54 vin. je plačati v občinah: Doblje, Drewno rebro,

Loka, Kozje, Planina, Št. Peter pod sv. gorami Pilštajn, Prevorje, Presečno, Veternik, Verače Zdo-le Zagorje. — Prestopki te odred-be bo, ako ne spadajo pod sodnijsko kaznovanje, kaznovala politična oblast prve stopnje z globami do 5000 kron ali z zaporom do šestih mesecev.

PRIMORSKO.

Umrl so v Trstu: Bonetta Michael, 80 let, iz Hajdina 502; Stepančič Ana, 62 let, iz Gorice; Jahn-el Ana, 68 let, Via A. Hofer; Pavlica Peter Karl, 29 let, Sv. Mar. Magd. Zg. 116; Mihelič Ivan 70 let, Tor. S. Piero 4. V bolnišnici 31. decembra 1915: Pelis Lidia, 8 mesecev; 1. jan. 1916; Mladinec Simeon, 62 let; Skabransky Henrik, 3 leta; Biecher Anton, 70 let; 2. jan. 1916; Pibernik Marija, 77 let; Zavagna Frane, 57 let; Juršević Ivan, 1 dan.

V Pasterjev zavod na Dunaju se je oddala 18letna Marija Der-schiot iz Misliče št. 4. občina Di-vača, ker je obolela vsled ugriza steklega psa.

Zopet nov časopis. V Trstu je pričel izhajati laški tednik „I Balcani“. Tendencna lista nam ni znana. Tednik je last akcionistov, katerim načeljuje njegov odgovorni urednik, mešetar Parčina.

Občina Vrtojba pri Gorici. Po cesti za Šempetrom na desno se dospe v obsežno občino Vrtojbo ali pa se krene čez polje po prijetni poti iz Gorice iz Klavniške ulice, ki je bila pred dnevi močno obstreljevana. Po cesti skozi Šempeter je iz Gorice v Gor. Vrtojbo 6 kilometrov, v Doljno pa 7 kilometrov. Občina sestoji iz davčnih občin: Gor. Vrtojba, Dol. Vrtojba in Bukovica. Prebivalstva je okoli 2800. V Vrtojbi je trirazredna šola, v Bukovici dvorazredna. Vrtojba je dobra kmečka občina, raz vija se v njej tudi opekarška obrt, v občini je tudi precej organiziranih delavcev. Vrtojba pridelala poleg drugega žlanti mnogo krompirja, ki daje ravnini okoli Vrtojbe, Štandreža in Mirna obilo dohodkov na leto. V občini so društva: Slov. Čitalnica, kolesarsko, podružnica družbe sv. C. in „M. konsumno, podružnica zavarovan-ja goveje živine, opekarškobralno društvo v Bukovici, bralno društvo „Napredek“, „Bukovi-ca“, podružnica „Sokola“, torej obilo narodnega, kulturnega gibanja, združenega z gospodarskim. V Vrtojbi ima svoj sedež tudi dobro znana Gospodarska zadruga za goriško okolico, ki je organizirala prodajo krompirja v okolici in s tem kmetu mnogo koristila. Vrtojba je eden najživahnjših krajev v goriški okolici. V občino spada tudi Volčjadraga, kjer je vstopilo v vlak na tisoče in tisoče beguncev. Volčjadraga žalostnega spomina. Posebnost v Volčjdragi je to, da se železniška postaja imenuje pravilno Volčjadraga, pošta pa ima pečat „Ovčjadraga“. Pri krajevnih imenih na Goriškem že mora biti povsodi kaj narobe.

Iz sestreljene Gorice. Dne 17. decembra je ubila granata na Pokopalski cesti izvoščeka Štaniča, hiša njegova je posuta. V Nunski ulici isti dan je bila porušena tri-nadstropna hiša „Pri belem zaj-

cu“ in še neka druga. Električno centralo so porušili 18. dec., v ulici Leopardi so obstreljevali še ne dograjeno cerkev, na Kursu je močno poškodovan notranji del restavracije „Pizzul“, devet sob je popolnoma porušenih, poškodovan je „Weinerheim“, Mavrova hiša, kavarna Corso je tudi zopet poško-dovana. Dne 19. so streljali na grad, dne 20. je bila mogočno poš-kodovana hiša grafa Pacea, na deželno umobolnico je zopet prile-telo 14 granat, paviljoni so poško-dovani, dva človeka mrtva; ravnateljstvo se je odločilo, da treba umobolne kam spraviti iz Gorice. Dne 21. so streljali Italijani zopet na vojaško oskrbovališče ob ulici Sv. Klare, osem granat so vrgli zo-pet tja; dne 22. so letele granate čez mesto in poškodovale v okolici polja, vrtove, gozdiče. Dne 23. je bil krasen pomladanski dan in ta dan so mirovali italijanski topovi v veliko veselje prebivalstva, ki je hitelo ven iz svojih skrivališč na zrak. V Gorici sta ostala ljudstvu na razpolago samo dva zdravnika, dr. Pitamič in dr. Grešič. Pošta uraduje redno, redarji vršijo svo-je teško službo dan in noč.

Kapucinska cerkev v Gorici je kakor znano močno poškodovana. Pred kratkim je padel s cerkve tudi kip Matere božje, odbito ima glavo.

Šempeter je vsled vojne, kakor sledi to tudi iz poročil našega generalnega štaba, mnogo trpel. Drži se Gorice in Italijani strelja-jo včasih v okolico tako zbesnelo, kakor v mesto. Pregoni so ran-jenje iz nadškofijskega semeniš-čja in vboge umobolne iz deželne umobolnice, daso so vedeli, da so v prvem zavodu samo ranjenci, v drugem pa nesrečni umobolni ljud-je in dasi so bile razvite na poslop-jih na daleko vidne zastave ženevs-ke konvencije. Šempeter pa je tik zadrž. Na drugi božični praz-nik je prišlo v Šempeter kar pet granat, ena je zadela pred cerkvi-jo ob 3. uri popoldne in pri lipi; dve osebe sta bili mrtvi, več ran-jenih.

Umrl je na Reki g. Anton Prelec, oče g. Ant. Prelea, c. kr. nadrestvernega nadzornika v Trstu. Doživel je visoko starost 81 let.

Obesila se je v Trstu 62letna Marija Miklavčič, stanujoča v ulici Acquedotto št. 54 V. Na lice me-sta poklicani zdravnik rešilne po-staje je mogel konstatirati le še smrt. Truplo so odpeljali v mrt-vašnico. Vzrok samoumora je nez-ozdravljiva bolezen.

Doberdob. „Neue Freie Presse“ je te dni pričobovala zanimivo diskusijo o Doberdobu. Zaključek je ta: 1. vsa diskusija pomenja konstatcijo, da je to slovenski kraj; 2. je ugotovila, kako ga imenuje domačini in 3. da edino pravilno označenje je Doberdob. Pravda je končana in je na naši strani. Upajmo, da se bo pravilno imenovanje tega kraja izvajalo od-sled tudi v uradnem poslovanju.

Železniška zveza z Dalmacijo. Dalmatinski listi poročajo: Dela na progi hrvatska meja—Knin na-glo napredujejo, ker je gradbeno vodstvo dobilo ruske vojne vjetni-ke kot delavce. Upravičeno se je nadejati, da bo proga do novem-bra 1916 gotova.

Zanesljivo pride sedaj denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

K 100 velja sedaj samo \$15.00, K 1000 samo \$148.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VAŠKI POHAJAČ.

Povest.—Spisal Podgoričan.

III.

Jerom se ni nikjer nasrkal novodobnih ernoglednih nazorov o svetu, vendar se mu je zdel svet malo prida, zlasti pa ljudje hudobni. Do tega prepričanja in spoznanja so ga pripravili ljudje večinoma sami. Vedeli so, da ni čisto zdravega uma in da njegovi možgani nekaterikrat delujejo počasno, toda niso imeli z njim blagega potrpljenja in plemenitega usmiljenja. O vsaki priliki — čisto brez vzroka — so mu nagajali in ga dražili, češ da je blazen; tudi ga niso marali med seboj. Začel je zgodaj mrzeti ljudi, in ta mrznja je počasi kalila, rasla in je rodila naposled brezmerno sovraštvo. Menil je, da ga preganjajo vsi ljudje in se mu rogajo; zato jih je brez izjeme sovražil in se jih ogibal. Zlasti oduren je bil, odkar je menil, da mu je lastni oče največji sovražnik.

Ker ga njegovi tovariši niso hoteli medse, mislil je včasih, da imajo dekleta bolj srea, in pridružil se jim je. Toda hitro je čutil, da jim je v nadlego. Posmehljivo so si pomežikovali in mu dejale marsikaj žaljivega; zato se je polagoma tudi teh ogibal. Može je niso poslušali njegovih nasvetov, niso odgovarjali njegovim vprašanjem, žene in ženičice so ga pa svarile in rotile, naj se poboljša. Napovedovale so mu vislice in pekló.

Ta prevelika skrb ga je odganjala iz njihove družbe, saj ni mogel misliti, da so le zanj vislice. da le zanj gori večni ogenj, ko je toliko drugih malovrednih ljudij na zemlji.

Obup se je polasčeval čisto njegovega srca, čisto je iskreno molil, da bi mu Vsemogočni podelil moč, v hipu streti vse svoje sovražnike. In včasih ga je obšla neka škodoželjnost, da je nalašč komu kaj poškoval, da je nalašč tepal mlado rastje na njivah. Kadar se je vsipala ledena toča na žitna polja in so ljudje molili, vili roke in klicali Boga, proseč milosti, smejal se je prav od srca in z veseljem obrazom potem pohajal po strtem polju. Kako bi ne bil vesel, ko se sovražniku godi slabo!

Malo je bilo ljudij v Krájiní, katerih ne bi bil Jerom sovražil. Ti sta bili zlasti mati in sestra njegova. Brata ni maral, ker ga je preveč preziral in mu dostikrat očital pohajkovanje, očital mu, da si ne zasluži niti jedi in obleke. Očitanje pa bode, zlasti očitanje domačih ljudij.

Pa še nekomu ni Jerom želel nič hudega, in ta je bila Kotarjeva Nana. Kotarjeva sta osebenkovala v leseni hiši v Koritih, lepa njuna hčerka je pa šivala in z iglo služila kruha sebi in svojim dobrim starišem. Ni bila samo lepa, ampak tudi pridna in dobra deklica; v njenih prsij je bilo plemenito in usmiljeno srce. Veselila se je dobrih ljudij, z nesrečniki je bila prizanesljiva in usmiljena.

Ko je spoznala, da Jerom ni vedno zdrav, da mu včasih zavre hudó v možganih in je zaradi tega zelo nesrečen, smilil se ji je, obudilo se je v njenem srečju sočutje zanj. Obsojala je počenja ljudi, ki so se norčevali z njim; opominjala jih je, da se kaj takega lahko pripeti vsakomu.

Prijazno je ogorivila vselej Jeroma, kadar je pri odprtem oknu šivala in je prišel mimo. Prijazno ga je pozdravila, kadar sta se srečala, in če ga je v nedeljo iz cerkve gredé došla, ni se mu posmehovala in bežala naprej, ampak se mu je pridružila in z njim govorila prijazno. Zato je moralá požreti marsikatero grenko besedo, ki ji je udarila na uho iz družbe tovarišic ali pa krdeča mladeničev. Toda ni se menila za to, misleč, ako bi bili bolj pametni, delali bi drugače.

Jerom jo je iz početka nezaupljivo gledal, kakor bi se je bal; potem je dvomil, ali misli res tako, kakor govori, ali se le norčuje. No, naposled se je prepričal, da je Nana dobra deklica, drugačna, kakor drugi ljudje. Spočoval in imel jo je rad, kakor bi mu bila sestra, in čisto, čisto je vasoval pri Kotarjevih; tu so vsaj prijazno govorili z njim in so ga poslušali, ako je sam kaj povedal. Na željo

hčerino so bili tudi stariši z njim prijazni.

„Oh, ubogi Jerom!“ dejala je Nana materi, ko je zazvonilo Trznarju. „Kaj bode počel? Sedaj ne bode imel nikogar, ki bi kaj poskrbel zanj.“

Zasmilil se ji je še bolj, zakaj v duhu je že videla, kako ga ljudje dražijo, ker se ne bojé več Trznarja, in kako mu brat skopo reže kruha.

Tri dni je preteklo po pogrebu. Niti kapljice dežja še ni bilo padlo na željno zemljo. Rastline so venele, ljudje so pa v vročini onemogli in žalostni polegali po sencah.

Nana je šivala v senci pod hruško. Nič ni bila vesela, ko je videla druge ljudi žalostne, ko je slišala vzdihovanje po dežju. Zaradi tega ni prepevala veselih pesmij, ampak le kak otožen napev je polglasno pela sebi.

Popoldne pride Trznarjev Jerom na vrt in se vse dni nji nasproti.

„Kaj počneš, Jerom? Ali ti je hudo za očetom?“ vpraša ga Nana sočutno.

Jerom odmaže z glavo rekoč: „Nič, prav nič.“

„Prav nič?“ začudi se Nana. „Kaj nisi ljubil svojega očeta?“

„Nisem. Pa tudi on mene ni imel rad.“

„Kaj praviš? Očeta bi pa moral vendar ljubiti, saj je skrbel zate.“

„Le tega mi ne pravi, Nana! On še toliko ni skrbel zame, kakor mačka za mladiče.“

„Pa vendar si imel dovolj jedi in obleke.“

„Dovolj. Kar sem si vzel, to sem imel.“

„Odslej pa ne bodeš imel ničesar in tudi vzeti ne bodeš imel kje.“

„Ho, ho, Nana, vidiš, da nič ne veš! Zakaj bi jaz odslej ne imel ničesar? Zakaj ne?... Kar je bilo mojega očeta, moje je sedaj, pa praviš, da ne bodem imel ničesar.“

Šele sedaj se je Kotarjevi Nani posvetilo: Jerom se je nadejal, da bode podedoval domačijo za očetom. Ona še ni premišljevala mnogo o takih rečeh, pa zdelo se ji je vendar nemogoče kaj takega. Oče bi imel dva sina, pa bi posestvo pustil blaznemu? Smešno, kaj takega ne stori pač noben pamefjen oče. „Revež, kako grozno se varaš,“ misli si in ga usmiljeno gleda.

„Ali mi ne verjameš tega, kar sem dejal?“

Nana nekako prikima in začne dalje šivati, Jerom jo je pa zrl nepremično, in včasih se ji je zadelo, da jo hoče še nekaj vprašati.

„Nana“, pretrga Jerom molk. „Povej mi, ali se misliš kdaj omožiti?“

Nana se začudi temu vprašanju tako, da spusti iglo in šivanje.

„Kaj ti je, da me to vprašaš?“

„Ali se omožiš kdaj?“

„Tega ne vem, saj ne vem, ali me bode hotel kdo vzeti. Smešno je, da me to vprašaš.“

„Zakaj je smešno?“

Nana se zamisli, zakaj jo to vpraša.

„Nana, čuj, jaz se tudi oženim!“

„Ti? Ti se oženiš?“

„Kmalu se oženim, kmalu. Potreboval bodem gospodinje.“

„In katero misliš vzeti?“ vpraša ga Nana prav brez namena.

Jerom zardi in povese oči.

„Nana, saj veš, — — pa — — pa to ti že drugi povem.“

Po teh besedah jo pogleda pomislivo in odide.

Pogled njegov ji je povedal jasno, da misli njo. Jezila se ni zaradi tega, le ustrašila se je in smilil se ji je še bolj. Tega prej ni vedela, da tudi taki ljudje lahko mislijo na ženitev.

„Oh, ubogi Jerom, oh, siromak!“ šepetala si je. „Ženiti se misliš, pa nimaš toliko svojega, kamor bi legel.“

Sedaj ji je bilo žal, da je bila kdaj prijazna z njim. Ako bi ga bila pustila, sovražil bi jo bil, kakor sovraži druge, in ne bi imel prilike misliti na ženitev. Zgrozila se je, ko je pomislila, kako bo kdaj divjal in se rotíl, kadar zve,

da se to ne more nikdar zgoditi. Nesrečna je bila v tem hipu Nana, zakaj vest ji je očitala: „Ti si tega kriva!“ — Solze ji stopijo v oči in ji kanejo na belo šivanje, sree ji zatrljipe nemirno.

„Ne, to se ne more zgoditi.“

Jerom je pa nemiren begal po rebri in premišljeval, le-li Nana uganila, kaj ji je hotel reči. Z mislijo o ženitvi se je zlasti sprijaznil po očetovi smrti, ko je mislil, da je sedaj Trznarjeva domačija njegova.

„Žene ti bode treba,“ dejal mu je pred dvema dnevnoma Čampelj zasmehljivo, hoteč se šaliti z njim.

Jerom je nekaj časa na tihem pomisljeval in si je dejal na to; „Saj res, oženiti se bode treba.“

In potem je zapustil krčmo in je šel v reber, da je nemoten mislil o tem.

Dolgo ni premišljeval in ugibal, ali bi se oženil, ali ne, in katero bi snubil. Saj je videl, da se ljudje ženijo vedno, in izvohlil si je ono, katere ni sovražil čisto nič, namreč Kotarjevo Nana. Zato je bil prišel k njej, toda ni ji mogel takoj vsega razodeti, ampak je samo namignil; tega ni pomislil, da snubi lahko zaman. — Od tega dne ni pohajal dosti iz doma in po krčmah, ampak je bil pri domu in je nadlegoval mater, naj mu pove, kakšna je oporoka. Izpraševal jo je brez uspeha: trdila je, da ne ve tega. Trznarica je bila v hudih skrbeh. Bala se je osmine po rajnem možu, bala se je trenutka, ko prebero oporoko in zve njen sin Jerom, da domačija ni njegova, ampak bratova. Dajala je zato Jeromu denarja, da bi lože pil in bi tako pozabil oporoke. Toda zaman je bila ta zvičaja. Jerom ni hotel iti nikamor in pameten je bil tako, kakor že dolgo ne.

Za Trznarjem je bila osmina. K maši pridejo domači, sorodstva in sosedje. Molijo v cerkvi in na grobu, kjer se zatem prelijo za pokojnim zadnje očitne solze. Zvonovi zadnjič zapoje mrtvecu in potem nikdar več. Jerom je čakal nestrpljivo kpnca obreda in se na tihem rotíl, ker so ljudje tako nespetmetni, da kleče okoli groba, in nečejo hiteti domov, kjer jih čaka jed in pijača.

Naposled vstanejo vsi, da se vrnejo na dom; sprdad sosedje in cerkovnik, za njimi sorodstva in zadnjič objokana vdova z otroci. Med sosedí sta bila Kozar in Obločan, ki sta bila priči pri oporoki in hranita pismo in pa Hočevski Ljube, ki je pisal oporoko in jo bode sedaj tudi razglasil. Ko pridejo na dom, posejedo okoli dveh staknjenih miz, domači pa prineso pripravljene kruh in vino na mizo.

„Bog mu daj večni mir in pokoj!“ napije Kozar in izpije.

In s tem rekom krozi kozarec okoli mize. Drugi odgovarjajo: „Bog mu daj!“ in nekateri še „Zasluzil si je.“ „Jokajo in — pijo.“ — Naposled je prišel težko pričakovani trenutek. Vsi umolknejo, Obločan pa položi pismo pred Ljubeja.

Tako pijo in jedo, da ne vedo, zakaj. Šega je taka. Tako so delali njihovi dedje in tako še počno njihovi otroci.

„Na, preberi, da bodo slišali in vedeli, komu je zapisal rajni svoje posestvo! Midva s Kozarjem sva priči, da je bila njegova volja res taka, kakor je zapisano.“

Ljube vzame pisanje in odpre. obledi in plaho gleda Jeroma, ki obledi in plaho gleda eJroma, ki je stal za Ljubejem in strmél čez njegove rame, da bi že prej zvedel očetovo voljo.

Ljube začne slovesno:

„Ker ne vem, ali mi da Bog še kdaj zdravje, jaz, Andrej Hlebec, to-le sporočam, dokler sem še pri popolni zavesti, da bi ne bilo po moji smrti nobenih zmešnjav: 1. Mojo kmetijo v Koritih, šte. 27, naj prevzame po moji smrti moj drugo rojeni sin, Ambrož Hlebec.“

„Kaj si bral? Čegavo je vse?“ zakriči Jerom iznenadjén in poseže po pismu.

„Pusti!“ zavpije Obločan in ga zagrabi za roko, ker se je bal, da ne bi prišla oporoka Jeromu v roke.

„Čegavo je vse, čegavo? Povejte mi!“

„Jerom, Jerom, bodi miren in pameten!“ jekne mati.

„Saj si slišal: Ambroževa je hiša in posestvo, tu imaš pa užitek izgovorjen do smrti,“ razloži mu Kozar.

Von Pappen odlikovan.

Berlin, Nemčija, 14. februarja. Cesar Viljem je podelil bivšemu vojaškemu atašeju, kapitanu von Pappen visoki red rdečega orla povodom njegovega zvestega (v) službovanja v Washingtonu, D. C.

Za povečanje nemške armade.

Amsterdam, Nizozemsko, 14. februarja. — Tukajšni listi poročajo, da je nemška vlada odpoklicala pod orožje vse 17 letne, za vojaško službo zmožne mladeniče, da bode na ta način povečala svojo armado.

Vpoklic samcev na Anglškem.

London, Anglija, 14. februarja. Angleški kralj je izdal armadno proklamacijo, da morajo iti tekoči teden vsi neoženjeni moški na nabor.

Izgube Nemcev.

Pariz, Nemčija, 14. februarja. Zadnje nemško uradno poročilo o izgubah zavzema 337.688 imen, tako da znašajo sedaj skupne izgube Nemcev 2,377.378 mož. K temu pa niso prištete izgube Virtemberžanov in Saksonev, ter izgube pri mornaričih.

Število prebivalstva v Zd. državih.

Washington, D. C., 14. februarja. — Uradni oddelek za ljudsko štetje poroča, da je znašalo število prebivalstva v Zedinjenih državah-letos dne 1. januarja 101,208,315 duš. To število se bode 1. julija t. l. pomnožilo na 102,017,302 prebivalcev. Lansko leto meseca julija je živelo v Zedinjenih državah 100,993,318 ljudi. Med vsemi državami na zapadu je država Washington najbolj napredovala v številu prebivalcev.

Promet na velikih jezerih.

Tekom leta 1915. se je prevozilo na naših velikih jezerih 89,195,875 ton blaga, ali za 16,256.272 ton več nego leta 1914.

Dobro okrepčilo.

Malo okrepčila je včasih potrebno, tudi v takim slučaju, če je naše zdravje v redu. Človek ne sme čakati do tistega časa, ko je njegovo zdravje že pokvarjeno, ampak si ga mora ohraniti in podkrepiti s tem, da vzame včasih nekoliko Trinerjevega ameriškega grenkega zdravilnega vina. Ta izdelek mu bode očistil črevesje, ter ga utrdil ob istem času. Uporablajte ga takoj ko spoznate kako premembo na vašem okusu, ali če ste slabotni, otožni, zabasani, nervozni, ali če ne morete spati. Uporablajte ga za bolezní v prebavnih organih, kakor prvo pomoč in se bode te pripravili o polajšanju kterega vam bode dalo. Dobiva se v lekarnah. Cena \$1.00. Jos. Triner, izdelovalec. 1333—1339. So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Otrple mišice in telesni sklepi se morajo mazati s Trinerjevem Linimentom, kateri tudi hitro pomaga proti revmatizmu in nevralgiji. Cena 25 in 35 centov, s poštnino vred 35 in 60 centov.

Zdaj pošljemo v staro domovino

5K za.....\$.95	50K za.....\$ 8.25
10 ".....1.80	75 ".....12.50
15 ".....2.65	100 ".....16.00
20 ".....3.50	500 ".....78.50
30 ".....5.20	1000 ".....159.00

AMERIKANSKI SLOVENEK
BANČNI ODELEK JOLIET, ILL.

Barbara Stajdohar
807 Chicago St., Joliet, Ill.
(blizu slovenske cerkve)

se priporoča Slovenkam in Hrvatim za izdelovanje kit. Lete delam iz česanih ali izpadlih las. Dalje izdelujem iz las ženske in moške verižice za ure, prstane razne cvetlice in druge okraske, primerne za božična darila. Rojaki, podpirajte rojakinjo!

(Adv. 11. 17. 15. — 2. 17. 16.)

PETER CULIG
JAVNI NOTAR
1245 So. Santa Fé Avenue, Pueblo, Colo

Izdeluje vsakovrstne pravovljavne listine, spadajoče v notarsko stroko za Združene države in staro domovino.

Frank Petkovšek
730 Market Street
WAUKEGAN, ILLINOIS

Zastopnik raznih parobrodskih druž. Pošilja denarje v staro domovino in pravlja notarske posle.

Se tople priporoča Slovescem v Waukegan in okolici.

Imam v zalogi

MOHORJEVE KNJIGE
za leto 1916

Iztis (6 knjig) stane po pošti \$1.50. Sprejemam tudi udnino za leto 1917, ki znaša kakor vedno za Ameriko jeden dolar.

Kedor naroči knjige, ali pa vplača udnino za prihodnje leto, ta dobi proti doplačilu 30c trideset kvadratnih čevljev veliki stenski zemljevid vojskovočih se držav, ki je jako natančno izdelan.

ALOIS SKULJ,
P. O. Box 1402 — New York, N. Y.

TEL.: CANAL 6027.

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA MLEKARNA

F. GRILL'S DAIRY
1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinje! Ako rabite pri gospodinjstvu sveže mleko, dobro sladko, ali kiseló smetano, (Cream) ali okusno, doma narejeno maslo, (Butter) oglasite v moji mlekarni.

Jaz prodajem mleko, ki je pasteriizirano; dobivam ga naravnost od farmerjev. Mleko je preje natančno preiskušeno in pregledano od Mestnega zdravstvenega urada (Health Department) predno gre iz mlekarne; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporočati otrokom rejencem.

Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času.

Za obilna naročila se tople priporočam:

FRANK GRILL,
slovensko-hrvatski mlekar

Dr. Martin J. Ivec
Slovenski zdravnik
Physician-Surgeon

Vrhovni zdravnik K. S. K. J.

900 N. Chicago St.
Corner Clay St.,
JOLIET, ILL.

Urad z raven slov. cerkve.
Uradne ure: 10—12; 2—4; 7—8.
Chicago telefon: 4295.
Dom 2192 L.

POZOR!

Vsakemu, kateri mi pošlje naslove svojih prijateljev in znancev živečih v Ameriki, mu pošljem lep spomin.

Henry J. Schnitzer,
BANKIR
141 Washington St., New York.

Vsem Slovescem in Hrvatom priporočam mojo gostilno

“Hotel Flajnik”,
3329 Penn Avenue,

v kateri točim vedno sveže

FIVO, ŽGANJE, VINO IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.

Priporočam se cenjenemu občinstvu v najobilnejši obliki. — Vsi znanci in neznanici vedno dobrodošli!

NA SVIDENJE!
GEO. FLAJNIK, LASTNIK,
3329 Penna. Ave., Pittsburg, Pa.

Važen nasvet

Ako ste v zadregi, da morda potrebujete

ODVETNIKA ALI ZAGOVORNIKA

obrnite se za zaupne na:

August W. Kerr-a

ki vam bode stal na strani in pripomogel do Vaših pravic. Ta odvetnik je prijatelj delavcem, ker je vrhovni svetovalec in odvetnik velike unije

United Mine Workers of America,
District 12.

Osobito se priporoča delavcem v odškodninskih tožbah. Njegov naslov je:

A. W. KERR,
ROOM 810-811
FERGUSON BUILDING
Springfield, Illinois.

The Farm for You is in **Upper Wisconsin**
The Cloverland of America

The Price is Low Terms are Easy

Ta dobro znana nova kmetijska naselbina je postala znana vsled tega, ker je bila odprta za naseljevanje šele pred dvema leti, in že prvi naseljenici so se prepričali, da jim je napredek v tem kraju zagotovljen, v kraju ki je imeniten in najboljši kraj za deteljo v Ameriki.

Pridite in si oglejte lepe in rodovitne kmetije, s katerimi bodede obkoljeni kadar se tukaj naselite. Videli bodede vesele, zadovoljne in bogate vaše sosedje, in vi bodede gotovo prese-nedežni z napredkom njih kmetij. Vi imate lahko ravno tako kmetijo, ako le hočete.

Naj jo plačajo pridelki.

Vam je morda znana država Wisconsin, ktera je znana kot ena najbogatejših kmetijskih držav. Ta zemlja je znana kot sama od sebe gnojna leto za letom, in zemlja, ktera se vam ponuja je popolnoma nova, vi lahko pridelate tu ravno take pridelke, kakor ste jih doma in še obilnejše in boljše ter se vam ne bode potreba na novo učiti. Podnebje je tu zdravo. Tu je družabno posvetno in tudi versko življenje, in socialne priloznosti so zelo ugodne za vas, za vaše žene in otroke.

Dobavite si vse podatke

Ne pozabite jih pregledati. Zahaevajte vse podatke, poučite se o vseh vam neznanih priloznostih, ktere se vam nudijo ravno sedaj v zgornjem delu Wisconsinu, poučite se tudi o železniskih ugodnostih, ktere so označene natančno v naših spisih, ktere se dabi zastopni. „Kmetijski domi v zgornjem Wisconsinu“ in „Vesela domovnja in pa vesel svet“. Pišite po spise danes, kateri obsegajo popis in lego farm, zemljevide, slike od kmetijskih poslovij, itd. Vi bodede iznenadeni s cenami, po kterih se ta zemlja prodaja, in z lahkim odplačilju po kterih si lahko kupite en kos zemlje, ktera se bode lahko sama izplačala s pridelki, kateri se dobijo na nji. Poisvejte in pišite takoj na:

MATH CESAR, zastopnik,
Edward Hines Farm Land Co., Otis Bldg., Chicago, Ill.